

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Rugsėjis – September 1, 1983 Nr.34
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Vietnamas ir Salvadoras

Ar istorija kartoja?

Vytautas Meškauskas

Diskusijos šiame krašte dėl įsikišimo į Centro Amerikos įvykių raidą prasidėjo oponentams ir abejojančioms iškelus Vietnamo pavyzdį. Girdi, ir ten išvėlimas į pilietinį karą prasidėjo nejučėmis, bet netrukus privedė prie pusmilijoninės armijos ten pasiuntimo ir rezultate buvo skaudžiai pralaimėta. Žinoma, nesunku rasti ir didelių skirtumų abejojose situacijose. Centro Amerika yra čia pat Amerikos pašonėje. Sovietai tiesiogiai, ar per Kubą, nenorės čia visai aiškiai įsimaistyti, nenorėdami tiesioginės konfrontacijos su JAV. Pagaliau, čia veikiančios sukilėlių pajėgos kol kas yra palyginti neskaitlingos.

Antra vertus, situacijos panašumas nesileidžia užmiršami. Visų pirma, čia ir ten, JAV atėjo paremti pralaiminčią pusę. Ir čia ir ten valdžios ramstis buvo kariuomenė, kas ją paverstė politiniu įrankiu. Vyriausybės, ir čia ir ten, ieškojo patikimų, bet ne būtinai gabių kariuomenės vadų, kas savaime aišku negali pakelti karių moralės. Ir čia ir ten, JAV remiama pusė negali kovoti taip radikalčiai, kaip komunistinė pusė, kuriai niekas neprimena žmonių teisių.

Po Vietnamo patyrimo JAV kariuomenės vadai kratosi panašaus įsikišimo. Pirmoji sąlyga, anot jų, turi būti ne tik vyriausybės, bet ir visos tautos pritarimas jos kovai. Nesenai pasitraukęs kariuomenės štabo v-kas gen. Meyers per CNN interviu aiškino, kad jei norima, kad JAV kariuomenė išspėtų Salvadora problemą, reikia į ten įvesti 6 divizijas, t.y. net 600 000 karių, kuriuos palaikyti reikės ir t.t. dar 150 milijonų dolerių (paprastai viena milijonų dolerių am karui fronte, dar pusantro kario užnugaryje). Salvadora situacijoje tai reikėtų ketvirtį milijono karių. Tuo atveju nuostoliai nebūtų dideli, nes kas norėtų tokiai jėgai aktyviai pasipriešinti? Tik tokia armija galėtų atstatyti tvarką.

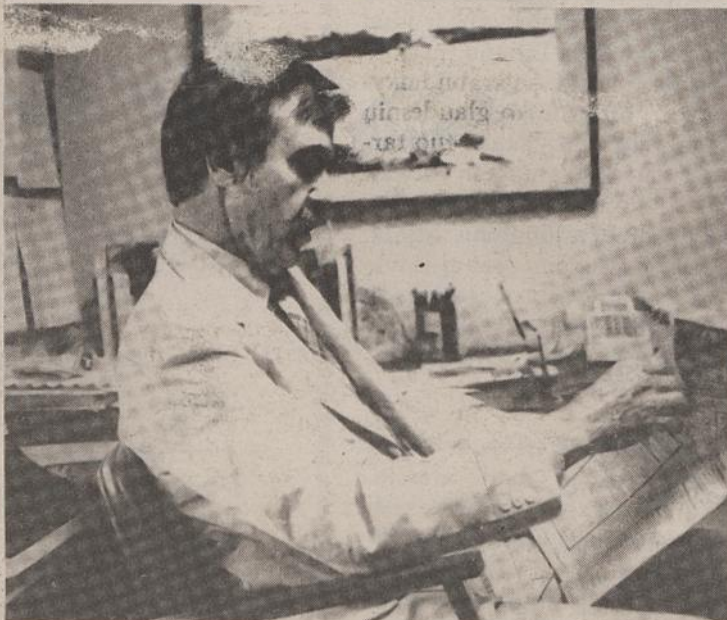
Ir kitas aukštas kariškis, dabar virtęs spaudos kolumnistu, marinių gen. lt. V.H. Krulak aiškina, kad Vietnamas pamokė, kad didžiausia klaida yra gradualizmas -- įsivelti po truputį, paliekant iniciatyvą priešiui ir tik į ją atsakant. Taip, kaip Vietname didelė klaida buvo nekludyti karių reikmenų transporto Hai-pongo uoste, taip dabar klystama priešiui netrukdant pri-

statyti ginklus per Corinto uostą Nicaragvoje. Tai faktinai galima būtų sutrukdyti be tiesioginio JAV įsikišimo, daugiau ir atvirai paremiant Nicaragvos 'baltuosius' partizanus.

Anot Krulako, reikia vengti savais kariais kovoti už kitų interesus, tačiau sau artimesnius reikia paremti nedelsiant ir pilnai. Administracija prašė kongreso 110 milijonų dolerių paramos Salvadorui, bet kongresas paskyrė tik pusę to, t.y. daug mažiau negu verti tie ginklai, kuriuos sukilėliai gavo per pirmus septynius šių metų mėnesius iš Sovietų Sąjungos.

Pagaliau trečias karys, šis su polinkiu į filosofiją, gen. Maxwell D. Taylor, pataria šalia Vietnamo dar atsiminti Kubos pavyzdį. Ten Kennedy administracija parėmė jau anksčiau suplanuotą pačių laisvų kubiečių invaziją į tos salos Kiaulių Ilanką, bet tai buvo padarauta be jokio entuziazmo, visai nesvarstant klausimo kas bus, jei pasiūstai brigadai nepasisektų įsitvirtinti pakraštyje. Tas užsimojimas pasibaigė katastrofa. Visai kitaip buvo sužinojus Chrusčiovo pasirengimus Kuboje pastatyti savo raketas. Tada buvo užsimota su pasiryžimu to neprileisti ir laimėta. Reaganas iš to galėtų pasimokyti išaiškindamas kraštui savo siekimus ir parodydamas pasiryžimą sumokėti už tai atitinkamą kainą. Jis eina tuo keliu, tačiau kongrese viešpatuoja Kiaulių Ilankos (Bay of Pigs) nuotaikos.

Siaip neatlaidus Reagano administracijos kritikas kolumnistas Tom Wicker teigia, kad paskutinis ABC-Washington Post visuomenės nusistatymo (Nukelta į 2 psl.)



Cape Sode Times redaktorius Bill Breisky susipažįsta su Dirva...



Cape Cod Times redaktorius Bill Breisky davė daug vietos savo laikraštyje išpūdziams iš Lietuvos. Ta proga grupė Cape Cod lietuvių aplankė jį atsidėkodami. Nuotraukoje iš kairės: inž. Romas Bričkus, V. Krikščiūnienė, red. Bill Breisky ir Vilties draugijos pirm. dr. Danielius Degėsys.

'Cape Cod Times' rašo apie Lietuvą

DR. DANIELIUS DEGĖSYS

Cape Codas turi savo dienraštį Cape Cod Times. To dienraščio redaktorius Bill Breisky šią vasarą lankėsi Lietuvoje ir grįžęs iš kelionės šio laikraščio rugpiučio 10 dienos laidoje plačiai ir gražiai aprašė savo išpūdzius apie Lietuvą, Vilnių ir Vilniaus kultūrinę institucijas. Su juo Vilniuje lankėsi dar keturi New England laikraščių žurnalistai. Vilniuje jie aplankė Vilniaus universitetą, muziejus, meno galerijas, Aušros vartus ir keletą bažnyčių, kuriose šiuo metu yra įrengti ateistiniai muziejai. Vilniaus universitete, kurį šiuo metu lanko 17 tūkstančių studentų, jų vadovu ir vertėju buvo profesorius Lionginas Pažusis. Profesorius jiems nupasakojo universiteto istoriją, veiklą ir "long standing in-

ternational traditions". Kai profesorius amerikiečių žurnalistų buvo paklaustas ar viena tokių tradicijų, kaip lietuvių kalbos vasaros kursai Amerikos lietuviams ir

kraščiai vadina "raudonais". Todėl jiems ir kyla klausimas ar apsimoka daryti išlaidas gaunant tokią nedėkingą reakciją.

Bill Breisky ir jo kolegos



Iškarpa iš Cape Cod Times.

ateityje bus tiesiogiai įsikišę. Vilniuje buvo labai šiltai sakė, kad šiuo metu Lietuva priimti ir vaišinti. Jiems kursais mažai kas domisi. Vėliau A. Laurinčiukas, antras jų vadovas, šį kursų klausimą aiškino kitaip. Jis sakė, kad lietuvių kalbos kursų tęsimas jiems daug kainuoja, nes studentai už juos nieko nemoka. Pagal jų krašto konstitucijos nuostatus Lietuvoje studentams mokslas yra nemokamas. Be to, jiems taip pat yra žinoma, kad tokius studentus Amerikos lietuvių lai-

Vilniuje buvo labai šiltai priimti ir vaišinti. Jiems buvo rodomi muziejai, bažnyčios ir net privačių menininkų studijos. B. Breiskui ypač patiko foto žurnalisto Zino Kazėno darbai. Keletą jo darbų jis atsivežė į Cape Codą ir su pasididžiavimu juos mums rodė. Jie stebėjosi, kad daugelis bažnyčių buvo paverstos į ateistinius muziejus, bet nežiūrint šių valdžios ateistinių pastangų, prie Aušros (Nukelta į 4 psl.)



SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

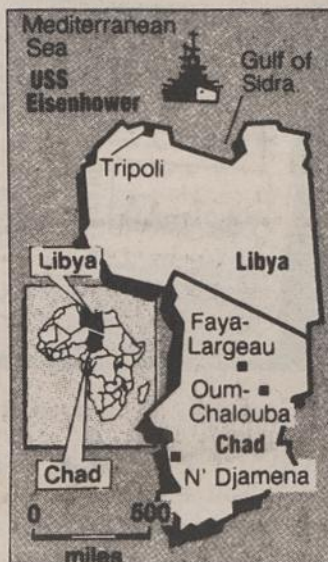
Situacija Vid. Rytuose nežada nieko gero. - Kas slypi po amerikiečių pasitraukimo iš Sudano? - Chado padalinimas?

Pereitą savaitę šioje vietoje kalbėjome apie JAV-Izraelio santykių pagerėjimą po to krašto užsienio ir krašto apsaugos ministrų Shamir ir Arens viešnagės Washingtone. Bet po to, nepainformavęs nei Libano vyriausybės, nei specialaus JAV prezidento igaliotinio McFairlaine, Arens atsilankė trumpam vizitui Beirute. Atrodo, kad Izraelio vyriausybė Libano padalinimą laiko įvykusi faktu ir nori užmegsti geresnius santykius su Libano друзais ir krikščionimis, patys užimdami pozicijas toliau į pietus prie Awali upės. Washingtone buvo tariamasi uždelsti tą pasitraukimą, kad Libano vyriausybė galėtų taip padidinti ir paruošti savo kariuomenę, kad toji galėtų kontroliuoti izraelitų apleidžiamą sritį. Tos pastangos tik privedė prie susišaudymų, todėl Izraelis pasiryžo atsitraukti galimai greičiau. Awali upės linija jam atrodo būsią daug lengviau apginti negu tolimesnę į šiaurę, prie Beiruto, pozicijas. Teritorija į



Siaurę Izraelis norėtų kontroliuoti per atskirus susitarimus su krikščionimis ir друзais, kurie kovoja tarp savęs.

Apie susidariusią situaciją taip rašo londoniško The Financial Times komentatorius Patrick Cockburn. Girdi, jei JAV greitai neprives prie izraelitų-arabų derybų, jos praras tą dominuojančią poziciją Vid. Rytuose, kurią turėjo ištisą 10 metų, nes baigiasi laikotarpis kada dar buvo galima tikėtis teritoriją iškeisti į taiką, kam buvo reikalingas JAV tarpininkavimas. Prieš metus JAV įtaka tame rajone buvo pasiekusi savo viršūnę. Po Izraelio invazijos į Libaną, iš ten pasitraukė PLO. Sovietų įtaka, atrodo, liko minimalinė. Prieš metus paskelbtas 'Reagano planas' numatė naujų statybų Vakarų Pakraštyje suilaikymą ir derybas dėl tos teritorijos autonomijos sąjungoje su Jordanu.



The U.S. slowly is immersing itself in the conflict for Chad. Here are key facts about the country for 1982:

Population: 4,852,000
Exports to USA: under \$50,000
Overall exports: \$90 million
Leading exports: cotton, livestock, animal products
Gross National Product: \$500 million
Per capital annual income: \$109
Source: Central Intelligence Agency.

Per tuos metus JAV patyrė eilę nepasisekimų. Izraelis ruošiasi ilgam pasilikti pietiniame Libane, Sirija kartoja, kad nepasitrauks iš savo užimtos teritorijos, o Libano vyriausybė priklauso nuo atskirų sektų karo vadų malonės. Tokioje situacijoje JAV įtaka, kaip tarpininko, krito iki 1973 m. buvusio lygio. Ilgainiui tas nepasisekimas gali būti savo reikšmę lygus šacho nuvertimui 1979 m.

Reagano taikos planas rėmėsi faktu, kad Izraelis galėjo sutarti taiką su Egiptu, atiduodamas Sinajaus dykumą. Tai pakartoti su vakarinio pakraščio teritorija nepasisekė. Jei anksčiau atrodė, kad Izraelis nori tą teritoriją aneksuoti lėtai, tai dabar matosi, kad jis tai padaryti skubinasi. Valsybės Sekretorius Shultzas - pareikšdamas, kad išardyti pastatytus naujokynus būtų 'nepapraktiška' - faktinai sutiko su įvykdytu faktu. Žiūrint iš Bėgino taško, dėmesio nukreipimas nuo vakarinio pakraščio problemos į susidūrimus Beirutą supančiose aukštumose, yra pagrindinis jo invazijos į Libaną laimėjimas.

Bet jei JAV negali priversti Izraelio paklusti, jos darosi arabams nebeįdomios. Du faktai: neprivertimas Izraelio sustabdyti naujokynus ir visai pasitraukti iš Libano, negalėjo neturėti įtakos į arabų laikyseną. Sirija ieško glaudesnių santykių su sovietais, tuo tarpu Saudi Arabijos ir Kuwait iki šiol buvę labai geri santykiai su Washingtonu atšala. Leides Reagano planui išnykti, Washingtonas negali atgauti politinės iniciatyvos: jis nebeteri ką arabams pasiūlyti.

Atrodo, kad JAV patyrė nepasisekimą ir Chado aferoje. Kaip žinia, bent šiaurinę dalį to neturtingo krašto savo įtakon nori paimti Libija, kuri remia vieną pusę seniai besitęsiančiame pilietiniame kare (Krašto Šiaurėje gyvena maho-

Iš kitos pusės

Kaip minėjome pereinam Nr., V. Vardys, kalbėdamas PLB seime apie Lietuvą istoriją tekmėje nupiešė tokį vaizdą, kuris sunkiai sutampa su tą laikotarpį patiems pergyvenusių atmintim. Pvz. jis dar teigė, kad Lietuvoje turėjome

"trejas politines pažiūras: prorusiškas, provokiškas ir neutralias".

Kaip pirmųjų atstovą jis mini A. Krėvę-Mickevičių, antrųjų A. Voldemarą ir trečiųjų A. Smetoną. Ir tikro tokio aiškaus pasiskirstymo niekada nebuvo. Kaip galia A. Voldemarą vadinti 'provokišku', jei jis iš Italijos grįžo į sovietų okupuojamą Lietuvą? Tiesa, seimų laikais priešrinkiminėje kampanijoje tautininkų kandidatai Krėvė-Mickevičius ir Voldemaras kritikavo krikde-mus už neišnaudojamą rusų ir vokiečių priešingumo lenkams, tačiau iš tikro ir tie tai bandė pagal principą, kad mano priešo priešinys yra mano draugas, nors kaip vėliau pasirodė, mūsų situacijoje tai neatitiko tikrovei.

Iš tikro mūsų interesai daugiausiai sutapo su lenkų, tačiau net normalių santykių su jais užmezgimas reikalavo Vilniaus jiems pripažinimo, ko nė viena vyriausybė padaryti nenorėjo, nes nebūtų pati to pergyvenusi. Čia būtinai reikėjo prievartos. Panašiai buvo ir su Vokietija. Geriems santykiams su ja reikėtų geruoju atiduoti Klaipėdos kraštą. Be to pagal vėliau išgalėjusių nacių pažiūrą lietuviai iš viso nebuvo verti savo valstybės. Nedaug vietos manevrams galėjo turėti ir tariama prorusiška pažiūra, nes nepaisant simpatijų rusų kultūros apraiškom, kaip literatūrai, muzikai, menui, bolševikinė santvarka, ypač dar Stalino laikais, mažai ką masino. Visa tai privertė lietuvių tautą užėjusią audrą sutikti ne kaip ažuolui, kuris greičiausiai būtų išrautas su šaknim, bet kaip nendrei, kuri vėjui nurimus, vėl pasikels.

(vm)

VIETNAMAS IR SALVADORAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

tyrinėjimas nustatė, kad beveik pusė (48%) amerikiečių yra priešingi Reagano politikai Centro Amerikoje, 59% prieštarauja karinės ir ūkinės pagalbos Salvadorui tiekimui ir 62% yra už nutraukimą paramos Nicaragvos sukilėliams, tačiau jau 37% amerikiečių mano, kad situacija Centro Amerikoje sudaro pavojų pačioms JAV-bėms, tuo tarpu gegužės mėn. tokių buvo tik 29%. Tai kalba už tai, kad prezidentui yra pasisekę pagaliu atkreipti krašto dėmesį į tą problemą. Vis daugiau ir daugiau amerikiečių sutinka su Reagano apibrėžimu, kad Centro Amerikoje JAV susidūrė su sovietų-kubiečių iššūkiu. Demokratų partija ir jos kandidatai į prezidentus iki šiol kraštui nepasiūlė alternatyvos Reagano politikai. Jie turėtų pasiruošti galimam Reagano klausimui per priešrinkimines diskusijas: 'Ar jūs norite, kad komunistinės vyriausybės Centro Amerikoje platintų subversiją ir grėstų JAV saugumui?'

Panašus klusimas buvo patiktas senatoriui Dodd, kurį demokratai buvo parinę atsakyti į prezidento kalbą apie Centro Ameriką, per NBC 'Meet the Press' programą. Dodd atsakė, kad reikėtų pabandyti pavojų pašalinti ... pasitarimais. Tai iššaukė klausimą, kodėl jis tiki pasitarimų ar derybų pasisekimą, jei iki šiol visos derybos dėl kokios koalicinės vyriausybės sudarymo pasibaigė komunistų totaline diktatūra? Dodd galėjo tik atsakyti, kad reikia ir toliau bandyti, nors galima numatyti situaciją, kada reikėtų griebtis ginklo.

metonai, o Pietuose krikščionys juodieji). Libijos remiamų sukilėlių slinkimas į Pietus užaliarmavo Washingtoną. JAV tuojau pasiuntė į kaimyninį Sudaną 2 tolimosios žvalgybos lėktuvus AWAC, aštuonius naikintuvus F-15 jų apsaugai ir per 500 karių jiems atarnauti ir apsaugoti žemėje.

Toks jėgos pademonstravimas turėjo paskatinti prancūzus, kuriems Chadas priklausė kaip kolonija, irgi išsikšti. Vietoje to, prancūzai užsigavo. Prezidentas Mitterrand pabrėžė, kad prancūzai, priešingai amerikiečiams, palaiko normalius santykius su Libija ir laikosi savo politikos. Iki šiol jie pasiuntė api 1,000 savo karių į Chadą ir dar tūkstantį su viršum turi kaimyniniuose kraštuose. Chade jie turi ir 8 savo naikintuvus-bombonešius. Prancūzija taip pat veda pokalbius su kovojančiom šalim

siekdama kokio kompromiso, kuris greičiausiai pasirodys esąs Chado padalinimas į dvi dalis. Tokioje situacijoje amerikiečių daliniai iš Sudano buvo atšaukti. Ar jų pasiuntimas iš tikro buvo reikalingas, apie tai bus turbūt ginčijamasi priešrinkiminėje kampanijoje.

MACHINIST

TO WORK IN SUNNY FLORIDA.

Acme multi-spindle set-up, 10 years experience. Need NOW!

ST. PETERSBURG, FLA.

813-526-9165

(31-37)

MACHINIST
Accepting applications for horizontal boring mill operators. Must have previous experience. Make own set-ups, ability to read and interpret sectional blueprints. Complete understanding of speeds, feeds, and the use of close tolerance measuring instruments. N/C experience preferred. Please send your resume or outline of work history to: Bingham Millamette Personnel Dept. 2800 Northwest Front Ave. Portland, Oregon 97210 An Equal Opportunity Employer M/F

TAUPYKITE DUBAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikabinti lietuviškai.



St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.**KAD VAIKŲ ATEITIS BŪTŲ
ŠVIESESNĖ**

Jau čia pat rugsėjis, krautuvų lentynos lūžte lūžta nuo mokyklinių reikmenų, prasideda naujieji mokslo metai. Tėvai iš mokyklos grįžusius vaikus klausinėja apie mokytojus, skatins gerai mokytis. Ne vienas savo vaikus dar leis ir į muzikos ar baletą pamokas, mokės nemažus mokslo pinigus, kad tik vaikai būtų geriau paruošti gyvenimui, kad jų ateitis būtų šviesesnė.

Rugsėjo mėnesį atsivers ir liuanistinių mokyklų durys. Vieni tėvai į jas vežios savo vaikus, prižiūrės, kad jie paruoštų pamokas, prisidės prie mokyklos išlaikymo. O kiti dar abejoja — ar verta vaikus leisti į liuanistinę mokyklą? Juk jie duonos iš to nevalgys. Ar neužtektų su jais namie liuanistiškai pakalbėti? Kokia, pagaliau, vaikams nauda iš tos liuanistinės mokyklos?

Nors liuanistiškai kalbėti vaikai turėtų išmokti namie, liuanistinę mokyklą jų kalbą praturtina: praplečia žodyną, netaisyklinčius išsireiškimus pakeičia taisyklingais, išmoko liuanistiškai skaityti ir rašyti. O geresnis liuanistų kalbos mokėjimas vaiką įgalina pilniau dalyvauti liuanistų jaunimo organizacijų veikloje. Jam liuanistų tarpe draugu ir linksma. Mokykloje ir organizacijose jis susipažįsta su kitais liuanistais, prasiplečia jo draugų ratas.

Dauguma liuanistų nori, kad ir jų vaikai išliktų liuanistais, didžiulius savo kilme, dalyvautų liuanistų veikloje. Kad išsivijoj augęs jaunuolis jaugtų į liuanistų kultūrą — papročius, tautosaką, muziką, dailę, šokį, literatūros, istorijos ir geografijos pažinimą. Čia ir vėl talkon ateina liuanistinė mokykla.

Bet ar vaikui nebus per sunku, ar jis nebus perkrautas darbu, jeigu lankys liuanistinę mokyklą? Mokytojaudama amerikietiškoji gimnazijoje, seniai pastebė-

jau, kad geriausiai mokosi tie mokiniai, kurie dalyvauja jaunimo veikloje. Jie yra kupini energijos ir noro daugiau sužinoti, išmokti, gerai atlikti darbus. O tie, kurie po pamokų neturi ko veikti, savo nuobodulio nuotaka neatsikrato nė klasėje. Jiems niekas neįdomu! Lankydami liuanistinę mokyklą, vaikai turės daugiau vertingų užsiėmimų ir mažiau pagundų išbandyti svaigalus, kanapes, narkotikus ir kitokius žalingus prasimanymus.

O kaip su mažesniais vaikais? Ar mokymasis liuanistiškai jiems nepakenks amerikietiškoji mokykloje? Ar abi kalbos nesimaišys? Anaipol. Liuanistinių mokyklų mokiniams amerikietiškoje mokykloje ne sunkiau, o lengviau. Ne paslaptis, kad amerikietiški vaikai labai sunkiai išmoksta skaityti. Kodėl? Todėl, kad anglų kalba nėra fonetinė. Prieš kelerius metus Amerikos mokykloje buvo net ir toks bandymas: pirmuosiuose skyriuose vartoti fonetinę rašybą ("Initial Teaching Alphabet"), kol vaikai išmoks skaityti, ir tik vėliau pereiti į standartinę rašybą. Liuanistinės mokyklos pirmajame skyriuje vaikas išmoksta fonetinį skaitymo būdą. Nuėjęs į amerikietišką mokyklą, jis jau suprantą skaitymo techniką ir lengvai išmoksta skaityti angliškai. Kalbos jam nesimaišo. (Dėl to patartina vaikus išmokyti liuanistiškai skaityti prieš pradėdant angliškąsias mokyklos pirmąjį skyrių).

Lituanistų kalbos gramatikos mokėjimas labai palengvina svetimų kalbų mokymąsi, o taip pat padeda ir anglų kalbos gramatiką besimokant. Lietuvos istorijos, geografijos ir literatūros pažinimas praplečia mokinio akiratį ir palengvina visuotinės istorijos, geografijos ir literatūros pamokas.

Ne vienas jaunas Ameri-

Pabaltiečių jaunimo kongresas

Antrasis Pabaltiečių jaunimo kongresas įvyko Latvijos stovykloje "Piesaulė", Netoli Concord, N. H. rugpjūčio 18-21 d., sutraukęs apie 200 dalyvių.

Programa prasidėjo su vigilija Concord mieste, prie New Hampshire sostinės rūmų. Jaunimas skaitė vardus iš knygos "These Names Accuse", kur surašyti vardai išvežtųjų pabaltiečių į Sibiro stovyklas. Šalia buvo iškelti plakatai: "Freedom for Estonia, Latvia, Lithuania", "To Commemorate", "To Mourn", "To Protest". Vigilija tęsėsi 24 valandas ir užsibaigė penktadienį demonstracija, kuri atkreipė amerikiečių spaudos dėmesį. Kongresas ir vigilija buvo plačiai aprašyti Concord, Nashua ir Manchester laikraščiuose. Per radiją buvo duodami trumpi skelbimai, o TV viską filmavo. Jaunimas atvyko demonstracijon karavanu; 25 automobiliai (23 mylias), papuošti plakatais: "Free the Baltic States", "Nyet, nyet Soviet", "If you want a HELL of a good time, call Yuri, collect", ir pan.

Ketvirtadienio vakare, jaunimas žiūrėjo filmą "Countdown for America" ir turėjo progą pasikalbėti su Aarne Vatra, estų disidentu, neseniai atvykusiu į Ameriką.

Penktadienį kalbėjo Rein Taagepare, kuris kartu su Romualdu Misiūnu yra parašęs knygą "The Baltic States, Years of Dependence 1940-1980".

Taip pat kalbėjo Paula Dobriansky, iš National Security Council. Ji stengėsi apibudinti savo darbą ir veiklą NSC.

Po vakariinės kalbėjo Dr. Maruta Lietina Ray (latvė) ir jos vyras, Dr. Benjamin Ray apie jų patirtį mišrioje santuokoje.

Šeštadienį buvo pristatytas adv. Ernest Raskauskas, kuris kalbėjo apie Office of Special Investigations (OSI) ir teismus, kurie vyksta deportuoti natūralizuotus amerikiečius, kaltinamus, kad jie nuslėpė

kos liuanis nusiskundžia, kad tėvai jo neišmokę liuanistų kalbos, neleidę į liuanistinę mokyklą, kai mokyti būtų buvę labai nesunku. Nepadarykite tokios klaidos, kad vaikai vėliau jūsų nekaltintų. O jeigu artimiausia liuanistinę mokyklą už šimtų mylių, įregistruokite vaikus į "Židinio" neakivaizdinę (korespondencinę) liuanistinę mokyklą. Kad jų akiratis būtų platesnis, jų liuanistkumas tvirtesnis, jų ateitis šviesesnė.

Vida Bučmienė

apie save žinias įvažiuodami į Ameriką. Nors šie kaltinami asmenys jau yra 30 ar daugiau metų Amerikos piliečiais, deportavimo teismai neduoda jiems pagrindinės amerikiečio teisės turėti prisiekusiųjų (jury) teisimą. Taip pat, advokatai, kurie gina šiuos kaltinamuosius, neturi lygaus priėjimo prie liudytojų ir dokumentų, kurie galėtų įrodyti kaltinamuosius nekalčius.

Tema "Kaip pabaltiečių klausimai yra pristatomi valdžiai" buvo diskutuojami tarp Pabaltiečių Komiteto (JBANC) atstovės Anita Bedelis, Baltų Lygos (BAFL) atstovės Daivos Kezienės ir BATUN (Baltic Appeal to the United Nations) atstovės Juta Ristsoo. Kiekviena supažindino su savo organizacija, jos veikla ir tikslais. Pasakui JBANC ir BATUN organizacijų atstovės klausinėjo p. Kezienės apie BAFL tikslus, ir kodėl BAFL lygtai veržiasi, jų nuomone, į šių organizacijų veiklos

sferas, tuo būdu sumaišant amerikiečius, kurie ilgesni laiką įpratę veikti su BATUN ir JBANC. Į klausimus p. Kezienė nepajėgė atsakyti, tik tai atsiprašė, kad ji yra BAFL "laisvoji grandis" (loose link) rytuose; jos nuomonė, nėra jokių problemų ar teritorijos užėmimų; pagerbė BATUN veiklą; paaiškino, kad BAFL jungia pabaltiečius Amerikos vakaruose.

Paskutinę diskusiją pristatė Peeter Ristsoo, Karlis Zamurs ir Jonas Zerr; apie politinę veiklą. Čia įvyko įdomios kalbos apie jaunimo veiklą ir kaip ji gali būti svarbi, kokia kryptimi jina vystosi, ką jaunimas nori atsiekti veikla. Buvo pradėtos diskusijos, kaip ir kas bus daroma išnaudoti Olimpiadą.

Bendri įspūdžiai lieka, kad savaitgalis pasižymėjo savo įdomumu, įvairumu ir draugiškumu. Dalyvavimas tokiose pabaltiečių grupėse tobulina pasididžiavimą savą tautą, tuo pačiu didina domėjimąsi kitoms pabaltiečių tautomis ir suprati-
mą, kad kai kartu veikiamė, mūsų jėga bus triguba.
(rvš)

TAUTINIŲ ŠOKIŲ KURSUOSE

Lietuvių Tautinių Šokių Instituto rengti šokių kursai VIII.20-27 d.d. Dainavoje, sutraukę 90 asmenų, praėjo ypatingai pakilioje atmosferoje. Nežiūrint visą savaitę besitęsusių karščių ir reikalaujančios darbotvarkės, kursantai diena iš dienos entuziastingai skubėjo nuo vieno šokio prie kito, derindami žingsnius judesius bei nuotakas, pereinami VII Tautinių šokių šventės repertuarą. Išbaigti šokiai buvo užrašyti juostose, kad palengvinus ir galimai daugiau suvienodinus pasirošimą šventei vietovėse.

Darbo dienas lydėjo malonūs jaunatviškos programos vakarai, dar labiau suartinami dalyvius bei lektorius, ir užtikrindami tvirtą tarpusavio ryšį artėjančios šventės ruošoje.

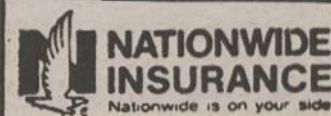
Kursuose dalyvavo iš Argentinos, Baltimore, Md., Boston, Mass., Chicago, Ill., Cleveland, Ohio, Denver, Col., Detroit, Mich., Hamilton, Ont., Hartford, Conn., Los Angeles Ca., New Jersey, New York, N.Y., Philadelphia, Pa., Pittsburgh, Pa., Rochester, N.Y., San Francisco, Ca., St. Petersburg, Fla., Toronto, Ont. ir Washington, D.C.

Kursų lektoriai: Jadvyga Matulaitienė, Galina Guobienė, Jadvyga Reginienė, Rita Karasiejenė, Gediminas Ivaška, Antanina Bulotienė ir Dalia Dzikiene.

Kursų komendantai: A. Bulotienė ir E. Radžius.

Rūpestingai paruoštų ir sėkmingai pravestų kursų užbaigime dalyvavo ir VII LTSS pirmininkas dr. A. Butkus su pav. S. Gedgaudiene iš Clevelando. Dalyviams buvo parodyta Koliziejaus (kur vyks šokių šventė) ir buvusios šokių šventės filmai.

Lietuvių Tautinių Šokių Institutui šiuo metu vadovauja Galina Gobienė, o VII LTSS meninės programos vadovė yra Jadvyga Reginienė.



APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIS** apdraudos įstaigą. Skambinti **ZENONUI** (216) 531-2211 arba **SAULIUI** (216) 461-3500.

PETKUS**TĖVAS IR SŪNUS****MARQUETTE FUNERAL HOME****TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS****2533 West 71 St., Chicago, Ill.****1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.****Tel.: 476-2345****AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI**



Cape Cod Times redaktorius Bill Breisky iš Gedimino pilies žavisi Vilniaus panorama.

Cape Cod...

(Atkelta iš 1 psl.)

vartų buvo eilės besimeldžiančių žmonių. Jie taip pat buvo nuvežti į pavyzdinę kolchozą, bet kai jie paprašė nuvažiuoti į kitus Lietuvos miestus, leidimo negavo.

Inž. Romas Bričkus, susipažinęs su tuo straipsniu, susisiektė su Cape Cod Times redaktorium Bill Breisky ir susitarė su juo pasimatyti. Inž. R. Bričkus kvietimu, pasimatyme su redaktorium dalyvavo dar V. Kriščiūnienė ir dr. D. Degėsys. Pokalbis su redaktorium B. Breisky buvo įdomus. Jis, matyt, yra gerai susipažinęs su Lietuvos istorija, ypač su okupaciniu laikotarpiu. Buvo įdomu klausytis jo komentarų apie



Sodybos šeimininkai Jonas ir Aldona Adomoniai nuoširdūs Dirvos rėmėjai.

Vilnių ir grožėtis jo atvežtom nuotraukom, ypač efektingom foto-žurnalisto Zino Kazėno abstrakcinio meno spalvotom didelėm reprodukcijom. Dr. Degėsio paklaustas ar jis leidžia panaudoti jo darytas nuo-

traukas bei ištraukas iš jo straipsnio Dirvoje, jis mielai sutiko. Pokalbis užtruko apie dvi valandas. Prieš atsisveikinant inž. R. Bričkus įteikė jam Vilniaus universiteto jubiliejinį medalį išleistą Amerikos lietuvių skautų, gi dr. D. Degėsys jam paliko vieną Dirvos numerį.

Kalbant apie Cape Codą reikia pasakyti, kad ši vasara Cape Code buvo ypatingai graži ir saulėta todėl nenuostabu, kad sutraukė daug lietuvių iš kitur. Čia viešėjo Floridoje gyvenantis VLIKo pirmininkas dr. Kazys Bobelis su ponia Dalia ir dukra Aldute. Jie tu-



LE leidėjas J. Kapočius kalbasi su VLIKo pirm. dr. K. Bobeliu.



Degėsių sodyboje "posėdžiaujant" prie apskrito stalo... J. Kapočius, dr. Ed. Jansonas, dr. K. Bobelis, Č. Mickūnas ir J. Adomonis.

BOSTONO LIETUVIAI

VIDA BEDARYTĖ BAIGĖ KOLEGIJĄ

Šį pavasarį Wellesley kolegiją baigė labai gerais pažymiais Vida Bedarytė. Ji studijavo matematiką ir ekonomiką. Prieš siekdama aukštesnio mokslo laipsnio, Vida išvyko į Europą atostogų. Ji lanko Egiptą ir Graikiją su visus viliojančia senovės didžią kultūra, o taip pat ir Vakarų Europą.

Vidos mokslu džiaugiasi jos tėveliai Regina ir inž. Rastislav Bederis, o taip pat jos močiutė ir kiti giminės.

TAUTOS ŠVENTĖ

Bostone Tautos šventės minėjimas vyks rugsėjo 11 d., sekmadienį. Ta proga bus pamaldos šv. Petro parapijos bažnyčioje So. Bostone 10:15 val. Minėjimas prasidės So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje 3 val. p. p. Kalbės inž. Vytautas Izbičkas, o pranešimą apie Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą padarys Reda Veitaitė. Meninėje dalyje solistas Benediktas Povilavičius, akomp. komp. Jeronimui Kačinskui ir tautinių šokių grupė.

Minėjamą rengia Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkė ir kviečia visus bažnyčioje ir salėje dalyvauti.

KITI PARENGIMAI

• Spalio 1 d. Kultūrinis subatvakaris Tautinės Są-

jungos namuose. Bus įdomi programa.

• Spalio 2 d. Laisvės Varpo rudens renginys South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Spalio 16 d. Elenos Juciūtės naujos knygos "Igarikos Naujamiestis" pristatymas Tautinės Sąjungos namuose So. Bostone. Rengia LMF Bostono klubas.

• Lapkričio 13 d. šv. Petro parapijos kalėdinis bazaras So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Lapkričio 20 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Lapkričio 27 d. Jono Vanagaičio šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

MEDICAL OPPORTUNITIES HEAD NURSE

We have an immediate full time opening for a head nurse in our level 2 nursery unit. Individual must have exp. in Neonatal intensive Care. Previous supervisory exp. is desirable. Competitive salary and full range of fringe benefits. Apply at Personnel Office.

ST. LUKE'S MEMORIAL HOSPITAL

1320 WISCONSIN AVENUE
RACINE, WISCONSIN 53403
414-636-2292

(33-35)

TUFPACK, INC. OSSIPPEE, N. H. PLASTIC BAG MFG.

EXPERIENCED PRINTER required. Beautiful tax free N. H. Lakes Region. Modern Flexo Presses. Excellent conditions with long-term job security. Call for appt.

603-539-4126

(33-35)



Prie vaišių stalo Adomonų sodyboje. Iš kairės: dr. R. Vienužis, J. Adomonienė, Vienužienė, A. Adomonienė ir A. Visgaitytė.



Dr. J. Snieškienė, R. Degėšienė ir I. Mickūnienė vaišinasi Adomonų sodyboje.

rėjo progos dr. Danieliaus ir Romos Degėsių sodyboje susitikti su Bostono bei Cape Codo visuomenininkais. Buvo įdomu išgirsti jo komentarus apie naujausius lietuvių visuomeninius įvykius. Čia Cape Code taip pat viešėjo Santvarai, Izbičkaitai — visi iš Bostono; inž. Stasys ir dr. Irena Giedrikai iš Floridos. Taip pat matėsi daktarai Dainius ir Roma Degėšiai su dukra, iš Clevelando, V. Alantas su ponia ir p. p. Lapšiai iš Detroito, muzikas prof. Kuprevičius su žmona ir dukrom, bei V. Blinstrubas iš Clevelando. Iš New Yorko viešėjo daktarai A. ir J. Sniečkai, A. ir R. Petručiai iš Washingtono, inžinierius Gediminas Biskis iš Chicago, daktaras V. Bergas iš Columbus, Ohio.

Inžinieriaus Kosto ir Inos Nenortų vasarvietėje Vienužių ir Matulevičių šeimos turėjo "sąskrydį". Tokius sąskrydžius jie daro kas dveji metai. Šiais metais suvažiavo virš 20 asmenų. Jonas ir Aldona Adomoniai bei Česlovas ir Irena Mickūnai savo rezidencijose surengė pobūvius, kurių metu sąskrydžio dalyviai turėjo progos atnaujinti pažintis su paskirais Cape Codo gyventojais.

Visi kurie lankėsi Cape Code žino, kad čia yra ne tik gražus oras ir puiki jūra, bet taip pat čia gyvenantieji lietuviai yra mieli, vaišingi ir malonūs ir mielai laukia atvykstančių keliais metais.



KŪRYBA IR MOKSLAS



PRISIMENANT IŠRAIŠKOS ŠOKIO MENININĘ DANUTĘ NASVYTYTĘ - GABRIJOLAVIČIENĘ

BIRUTĖ SMETONIENĖ

Neseniai Australijoje, Melbourne mirusi, Danutė Nasvytytė-Gabriolavičienė buvo Lietuvoje viena iš pirmųjų ir pati sėkmingiausia išraiškos šokio menininkė ir puoselėtoja.

Išraiškos šokis pradedant XX amžium įgijo didelio populiarumo pradžioje Europoje, o vėliau Amerikoje ir visam pasaulyje. Jį išpopuliarino amerikietė šokėja Isadora Duncan. Ji turėjo drąsos išlaisvinti šokį iš klasinio baleto varžtų ir gražinti jam laisvumą ir naturalumą. Ji numetė varžančius baleto batelius ir šoko basa.

Iš pradžių Amerikoje ta naujanybė buvo sutikta gan skeptiškai, bet nuvažiavus į Europą, ji susilaukė milžiniško pasisekimo. Isadora Duncan šoko muziką ne tik šokiui parašytą, bet muziką, kuri jai patiko atkurdama judesiais kaip ji ją jautė.

Danutė Nasvytytė ėjo Isadoros Duncan pėdomis. Gerai susipažinusi su jos gyvenimu (Isadoros Duncan autobiografija buvo išversta į lietuvių kalbą) ir taipgi susipažinusi su tuolaikinių Vokietijos išraiškos šokėjų menu ji nutarė pati pabandyti šią naują meno sritį.

Iš mažens Danutė rodė didelių muzikinių sugebėjimų. Ji augo kultūringoje šeimoje. Jos tėvas gydytojas Motiejus Nasvytis buvo didelis muzikos ir meno gerbėjas, jos motina, Saliomėja Banaitytė Lietuvos nepriklausomybės signataro Saliomono Banaičio duktė. Namuose dažnai būvodavo kompozitorius Kazys Viktoras Banaitis ir kiti Danutės dėdės. Banaičiai ir Nasvyčiai — visi meno gerbėjai. Tuo laiku dėdės Motiejaus namuose gyvenom ir mes su broliu Algirdu. Kadangi mano tėvų gyvenamajame vietoje Jonavoje nebuvo galimybės mokytis muzikos.

Dėdė Motiejus pagal tuos laikus turėjo puikią plokštelių kolekciją, galėjom kiek norėjom klausytis garsiausių dainininkų, pianistų, smuikininkų ir dirigentų. Mums taipogi buvo prieinama ir didelė Viktoro Banaičio gaidų biblioteka. (Jis tuo laiku studijavo kompoziciją Leipcege). Iš tos bibliotekos mes išsirinkdavom įdomią mums patinkančią muziką, ieškodami tokios, kurią Danutė norėtų šokti. Nors ir labai gabi fortepijonu ji tuoj perkėlė

tuos gabumus į šokį. Šokis jai buvo labiau "prie širdies".

Iš jos pirmų bandymų galima buvo matyti didelį talentą. Ji šoko bet kokią muziką net ir tokią, kuri eiliniam žmogui atrodytų visai nešoktina. Bet jos neribota turtinga vaizduotė sukurdavo kiekvienai originalius ir pilnus išraiškos judesius.



Danutė Nasvytytė-Gabriolavičienė

Greitai pradėjo skliti gandas apie jos nepaprastą talentą. Dar būdama gimnazijoje ji pradėjo ieškoti šokio studijoms vietos. Vokietija atrodė prieinamiausia. Iš K. V. Banaičio muzikinių vokiškų žurnalų ji buvo susipažinusi su to laiko Vokietijos garsiom šokėjom Mary Wigman, Juta Klam ir taipgi jai žinomas buvo Rudolf von Labano vardas pas kurį ji nutarė kreiptis. Pademonstravusi jam savo meną, ji paklausė ar jai verta mokintis ir ar iš jos gali būti šokėja. Labano jai atsakė "Mein Kind, sie muessen tanzen" (vaikeliai, tu turi šokti).

Jis Danutei parašė puikią rekomendaciją, kuria pasiremdama Danutės motina jai išrūpino reikalingų fondų studijoms Vokietijoje.

Vokietijoje jai buvo žadama graži ateitis. Ji daug kartų turėjo progos šokti mokinių programose.

Grįžus į Lietuvą 1939 metais davė koncertą Valsybės teatre. Publikos susi-

domėjimas buvo toks didelis, kad teatras buvo pilnas. Ypač daug buvo studentijos. Pasisekimas buvo milžiniškas. Ji užkariavo publiką savo "naujos rūšies" šokiu. Ji pasižymėjo dideliu temperamentu ir gaivalin-gumu. Iki šiol neužmirštama jos Dvoržako slaviškų šokių interpretacija — taip išreikšti džiaugsmą mene gali tik didelis talentas. Ly-

giu būdu buvo įtikinanti Banaičio švelni Lopšinė. Po šio koncerto ji tapo be jokios abejonės išraiškos šokio primadona Lietuvoje. Tuo pat laiku ji įkūrė ir išraiškos šokio mokyklą, kuri mielai buvo lankoma.

To pat sezono pavasarį įvyko jos studijos mokinių pasirodymas, irgi valstybiniame teatre. Visi pripažino, kad Danutė ne tik talentinga šokėja, bet ir puiki pedagogė.

Šalia šokio studijos ji dėstė ir ritminę — paremtą muzika, gimnastiką, kurią teko lankyti man ir pačiai patirti nepaprastai įdomią muzikos ir judesių kombinaciją.

Karui prasidėjus Danutė, kiek sąlygos leido tęsė savo darbą, bet bolševikams ant-rą kartą besiantinant į Lietuvą, pasitraukė į Vokietiją, o iš ten su vyru emigravo į Australiją.

Ir ten nenuleido rankų. Šokis, kaip ir muzika yra tarptautinė visiems suprantama kalba. Ji įkūrė Mel-



Danutės Nasvytytės studijos 1942-43 m. mokinės. Pirmoje eilėje — A. Čiurlytė-Barneth, L. Grigaliūnaitė-Lazauskienė ir M. Kairiukštytė. Antroje eilėje: I. Poželaitė-Davis, S. Bartašiūtė-Niliūnienė, B. Vaitkūnaitė-Nagienė, D. Tumėnaitė-Vasiliauskienė ir aukštai dešinėje A. Valeišaitė-Brusokienė.

bournė savo mokyklą, kuri turėjo didelį pasisekimą. Tuo pat laiku ji dėstė išraiškos šokį ir vietinėse kolegijose. Apie ją ir jos mokinių pasirodymus teigiamai rašė Australijos spauda.

Nelaiku mirė, pakirsta vėžio ligos. Mirdama galėjo pasakyti, kad ji neužkasė į žemę jai duoto talento, bet ištobulino jį kaip galėdama, paaukodama jam visą gyvenimą.

Jos darbą tęsia gausus jos mokinių būrys iš kurių žymesnė Valeišaitė-Bindokienė Chicagoje, pastačiusi baletą operai "Jūratė ir Kastytis", Vaitkūnaitė-Nagienė ir Kvietinskaitė Kana-doje.

Danutė gali būti pavyzdys bekompromisinio pasišventimo savo pašaukimui. Ji ėjo pasirinktu keliu nežiūrėdama kiek ir jo bus materialinio pelno ir kokius sunkumus teks nugalėti. Žinoma, ji augo ir brendė jaunoje Lietuvoje, kurioje menas buvo ypatingai gerbiamas. Ir teisingai, menas nėra profesija, jis yra pašaukimas žmonėms su talentu, o tokių nėra labai daug.

Tos nuomonės apie meną buvo ir vienas iš ankstyvesnių Amerikos prezidentų — Adams, kuris šitaip išsireiškė svajodamas apie savo jaunos tautos ateitį: "Tegu

mūsų žemdirbių vaikai tampa prekybininkais ir pramoninkais, jų vaikai daktarais, advokatais, inžinieriais. O jau jų vaikai — poetais, muzikais, dailininkais-menininkais".

Danutės tėvas dr. Motiejus Nasvytis yra lietuviškas įkūnijimas prezidento Adams teorijai. Jo trys dukterys visos tapo menininkės. Gražaus balso ir ypatingų vaidybinių sugebėjimų savininkė Saliomėja Valiukienė ir žinoma kompozitorė Giedra Gudauskienė.

Danutės atmintis šiais oportunistų ir materializmo laikais mums šviečia kaip tyras grynojo meno spindulys.

OWNER/ OPERATORS

Due to the purchase of 450 new trailers Western Express needs 200 additional Owner/Operators.

If you have a '78 or newer tractor, 3-axle sleeper, 1 yr. driving exp. & good driving record and would like to enjoy these benefits: terminal pay, all miles paid, including dead-head, no co. trucks to compete with, newest fleet of trailers on the road — don't delay — call 1-800-241-8090 or in Illinois, call collect at 312-479-6202.

RELOCATED TO Miami, Florida. Working Foreperson-Mechanic. Minimum 8 years experience. Wells Spuhl transfer machine. Starting salary \$30,000—Benefits. Also Wells-Woodfield hand fed operators, Wells box-spring coiler.

AUTOMATIC SPRING PRODUCT,

(305) 635-8020

(34-40)

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

HOWARD TURNER
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas



Kun. Alfonso Svarinsko teismas

LKB Kronika š.m. gegužės 22 d. laidoje smulkmeniškai

(3)

aprašo teismo posėdį

"Kas jums davė moralinę teisę spręsti, kur yra įstatymų pažeidimai?" — pertraukė liudininką teisėjas. Į tai kun. S. Tamkevičius paaiškino, jog kiekvienas žmogus turi protą ir sąžinę, kas įgalina jį atskirti teisingumą nuo blogio. Be to, — tęsė kun. S. Tamkevičius, — visa tikinčioji liaudis pritaria komiteto veiklai ir beveik visi Lietuvos kunigai ir vysk. Vincentas Sladkevičius pasirašė už kun. Alf. Svarinską, jį teigiamai charakterizuodami ir reikalaudami išteisinimo; tūkstančiai tikinčiųjų (apie 55,000 — red.) kreipėsi į tarybinę vyriausybę, prašydami nutraukti kun. Alf. Svarinsko bylą. TTGKK įsiterpė tarybinės valdžios nebuvo oficialiai užregistruotas. Čia įsiterpė prokuroras Bakučionis: "Jūs ir Alf. Svarinskas buvote oficialiai įspėti LTSR prokuratūroje"; — "Nemanau, kad tai buvo oficialus įspėjimas, kadangi jo negavau raštiškai", — atsakė kun. S. Tamkevičius.

Negalima kaltinti kun. Alf. Svarinsko šmeižtų ir prasimanymų platinimu, nes jis visur sakė tiesą ir tik tiesą, o jei toji tiesa kažkam akis bado, ne kun. Alf. Svarinsko kaltė. Tokia tauri asmenybė negalėjo padaryti nusikaltimo, ginti tikinčiųjų teises ne nusikaltimas: pasirašyti po savo parodymais kun. S. Tamkevičius atsisakė, motyvuodamas, kad kun. Alf. Svarinsko draugai-kunigai ir tikintieji neleidžiami į viešą teismo procesą, o turi šalti gatvėje už 200 m. nuo teismo, be to, apie 20 iš jų milicininkų sulaikyti gatvėje buvo nuvežti į Priečiupio miškus... Padorus žmogus taip nesieltis net su bloga kate, — kalbėjo kun. S. Tamkevičius. (Liudijimas atpasakotas).

Po liudininkų apklausos buvo nagrinėjami raštu pateikti neatvykusių liudininkų parodymai, TTGKK dokumentai. Ypač pavojingais ir šmeižikiškais teismas laikė TTGKK pareiškimą Junesko organizacijai apie tikinčiųjų vaikų padėtį Lietuvoje ir dokumentą Nr. 5, kurį pasirašė 522 kunigai. "Kun. Alf. Svarinskas ir jo bendrai sukurstė kunigus nesilaikyti tarybinių įstatymų", — buvo kalbama teisme. Šie dokumentai buvo laikomi pagrindiniu kun. Alf. Svarinsko nusikaltimu.

Kun. Alf. Svarinsko kaltinamąją medžiagą sudarė 17 tomų. Vienas iš čekistų kun. S. Tamkevičiui prasi-tarė, jog jo byla sudarys 25 tomai.

Teismo proceso metu paaiškėjo, kad beveik visi TTGKK dokumentai nepasiekdavo adresatų, bet patekdavo į KGB seifą ir būdavo pridėti prie bylos. Teismas, nagrinėdamas dokumentus, klastojo padėti ir faktus. Pvz., esą kun. Alf. Svarinskas dalyvavęs kun. Leono Šapokos žudikų teisme, o dokumentuose rašęs, kad tarybiniai pareigūnai nesirūpina surasti nusikaltėlių. Bet gi apie tai TTGKK (ne vienas kun. Alf. Svarinskas) rašė dar prieš nusikaltėlių suradimą. Būtent, kunigų pareiškimai ir paskatino pareigūnus uolesnėms paieškoms.

"Įrodymai" apie kun. Alf. Svarinsko ryšius su užsieniu tiesiog juokingi. Teismas neturėjo nė vieno įrodyto fakto, kad kun. Alf. Svarinskas perdavė dokumentus į užsienį. Kaip pvz. paminėjo įvykį, kai muitinėje JAV kunigo Valdemaro Cukuro bagaže buvo rasta keletas dokumentų. Kun. Cukuras nenurodė, iš ko jis gavęs dokumentus. To negalėjo parodyti ir kun. V. Cukuro sesuo, buvusi liudininkė, todėl į teismą buvo pakviestas kažkoks A. Znamenskis, kuris liudijo matęs, kaip kun. Alf. Svarinskas perdavęs dokumentus. To teismui pakako kun. Alf. Svarinsko kaltumui įrodyti. Į kun. Alf. Svarinsko prašymą akistakos su kun. V. Cukuru niekas rimtai nesureagavo.

Prieš keletą metų kratos metu pas kun. Alf. Svarinską buvo rastos fotokopijos Velikanovos biuletenio ir "Kontinent". Tokios pat fotokopijos rastos pas kun. Gustavą Gudanavičių, — ir tai teismui jau buvo įrodymas, kad kun. Alf. Svarinskas platino antitarybinius leidinius.

Parengtinio tardymo metu buvo nustatyta, kad kun. Alf. Svarinskas, jaunimo paprašytas ir gavęs faktus, yra parašęs pareiškimą — teismas iš to padarė išvadą: — "Alf. Svarinskas dažniausiai pats kurdavo dokumentus ir juos adresuodavo sau."

Beje, parengtinis tardymas apskritai teismui kėlė tam tikrų mįslių: teismo metu kun. Alf. Svarinskas atsakinėjo į kai kuriuos klausimus kitaip nei per parengtinį tardymą. Kai teisėjas paklausė, kodėl jo atsakymai tada ir dabar nevienodi; kun. Alf. Svarinskas paaiškino, kad kartais jis dėl nežmoniško karščio kameroje nebesu-vokdavęs tikros dalykų padėties ir nežinojęs pats ką kalbąs.

Prokuroras Bakučionis savo kalboje palaikė teismo kaltinimą ir pareikalavo kun. Alf. Svarinskui 7 m. griežto režimo lagerio ir 5 m. nutėmimo pagal LTSR BK 68 str. 1 d. Visą laiką į teismo salę kun. Alf. Svarinskas įeidavo šypsodamasis, tiesus ir drąsus.

Savo gynimosi kalboje kun. Alf. Svarinskas kalbėjo: "Sekmadienį bus kryžiaus atradimo atlydis ir aš savo Golgotos keliu būsiu kartu su jais".

Aiškino teismui, jog visa savo veikla jis kovojo tik už įstatymų laikymąsi, išvardijo visą eilę faktų, iš kurių aiškiai matyti, kad Bažnyčia Lietuvoje sura-

kinta, kad prieš ją kovojama grubiomis prievartos priemonėmis. Tikintieji kreipiasi į kunigus, prašydami, kad juos apgintų nuo persekiojimų, ypač dažnai kreipiasi mokinių tėvai, — kalbėjo kun. Alf. Svarinskas, — TTGKK nebūtų, jei tikintieji nebūtų diskriminuojami. Laikraščiuose, per radiją ir televiziją, mokyklose ir kitur nuolat puolami ir išjuokiami tikintieji, tad kodėl mes privalome tylėti? — klausė teismo kun. Alf. Svarinskas. Savo kalboje kun. Alf. Svarinskas apgailestavo, kad TTGKK dokumentai, rašyti įvairioms įstaigoms, nepasiekė adresatų arba nebuvo nagrinėjami, o tiesiai persiunčiami KGB kaip kaltinamoji medžiaga. Teisiamasis nemažai kalbėjo apie vienintelės Lietuvoje Kauno Kunigų seminarijos sunkią pa-

dėtį, kunigų trūkumą. Į teisėjo ir prokuroro pateiktus klausimus kun. Alf. Svarinskas atsakinėjo gan plačiai, išsamiai ir ryžtingai, įrodinėdamas jų neteisīgus kaltinimus. Atsakydamas į prokuroro klausimą, kodėl kaltinamasis gynė vysk. Julijoną Steponavičių, kun. Alf. Svarinskas daug ir gražiai kalbėjo apie tremtyje esantį vyskupą, primindamas, kad minėtas vyskupas be jokios kaltės yra iš-tremtas ir nežinia, kada galės eiti savo ganytojiškas pareigas.

Kalbėdamas apie religinės spaudos suvaržymą, nurodė teismui kiek malda knygių bei katekizmų buvo išleista ir po kiek gavo atskiros parapijos, pabrėždamas, kad tik maža dalis tikinčiųjų buvo aprūpinti; o

(Nukelta į 7 psl.)

AUKOS LITUANISTIKOS KETEDRAI

Nuo pradžios iki 1983.VII.1

\$3,000.00

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Jono Suvio palikimas per Tėviškės parapiją.

\$2,500.00

Dr. Charles M. Vygantas.

\$1,000.00

Dr. V. Bieliauskas, A. ir R. Brazinskas, dr. B. Cipliauskaitė, K. Gražys, Illinoisaus Liet. dantų gydytojų sąjunga, V. Kulbokas, JAV LB Krašto valdyba, Didž. Britanijos Lietuviai, J. Martin, K. Matkevičius, P. Milašius, P. Norvilas, R. L. Pažeros vardo stipendijų fondas, kun. dr. J. Prunskis, A. & K. Rimkus, R. & G. Rimkus, A. Rūgytė, A. & L. Stepaitytė, J. Strauskas, P. Strumskis, V. Vembrė, D. Venclauskaitė, P. Viščinis.

\$623.67

Sydnejaus LB apylinkė

\$500.00

G. Balanda, Chicago Liet. Moterų klubas, dr. P. Kaladė, dr. V. Karabalis, J. Kazickas, dr. A. Kelertas, J. Kelertas, dr. D. Krivickas, LSST Vyt. Didžiojo Šaulių Rinktinė, V. & V. Šliūpas, J. Stankaitis, dr. P. Sutkus.

\$450.00

V. Matulaitis

\$400.00

LB Brighton Parko apyl., V. & A. Šaulys.

\$300.00

V. Klova, LB Washingtono apyl.

\$250.00

V. Chainas, D. Kojelis, S. & R. Kuprys, dr. L. Šmulskytis, dr. V. Vygantas.

200.00

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija ir knygų kioskas, Tėvai Pranciškonai, A. Gleveckas, A. Kindury, J. Klimas, R. & B. Kronas, LB Hartford apylinkė, LB Palm Beach apyl., J. Liorentas, L. & N. Maskaliūnas, Z. Prūsas, E. & V. Radvenis, dr. L. Sabaliūnas, A. Tumosa, S. Vilinskas, P. Zolynas.

\$150.00

LB Arizonos apyl.

\$101.45

J. Maciūnas

\$103.33

J. Makauskas

\$111.02

Adelaidės Lietuvių klubas

\$100.00

P. & A. Abromaitis, B. Andriukaitis, Br. Andriukaitis, A. Andriūšis, V. & D. Anonis, Argentinos Lit. Organizacijų ir Spaudos Taryba, S. Astra, J. Baly, D. & S. Baly, S. Balzekas, Rev. A. Bartkus, J. Cadzow, J. Dainauskas, M. Drunga, R. Fabijonas, K. Girvilas, V. Grayson, P. Gustas, V. & P. Janušonis, V. Jonaitis, B. Juodelis, P. Kasulaitis, dr. F. Kaunas, S. Klimas, A. Koklienė, A. & V. Kriščiūnas, A. Krištolaitis, M. Kudirka, M. Kuprys, I. Kušlikis, M. Kvedaras, K. Laikūnas, E. Lavan, LB Aurora apyl., LB Cicero apyl., LB Detroito apyl., LB N.F.C. apyl., LB New Jersey apygarda, LB Waterburio apyl., L. Moterų federacija, Waterburio klubas, B. Lintakas, J. Liorentas, S. Luinis, J. Lukas, J. Lukas, V. Lukas, A. Lukoševičiūtė, A. Makaras, J. Marks, dr. F. Mažeika, E. Meškys, V. Mickus, A. Mockaitis, V. Musonis, B. Narbutas, V. Naudžius, V. Oliš, V.

Orvidas, Rev. J. Pakalniškis, K. Pakeltis, J. Paovys, dr. J. Plikaitis, M. Pleškys, V. Prizgintas, A. Putrius, E. Radvenis, A. Ragelis, dr. P. Rasla-vičius, L. Rauba, A. Saukaitis, A. Šešplaukis, R. Šilbajoris, M. Šimkus, A. & G. Sirutis, Syster Virginia CJC, A. Slatera, C. & S. Surdokas, V. Trumpa, V. Urbonas, J. Vainėlis, V. & E. Vasiliauskas, O. Vilenakis, V. Vitkus, J. Wilson, W. & V. Wolff, J. Zukosky.

\$75.00

S. Jurjonas

\$60.00

J. Treška, J. Vaičiūnas.

\$50.00

K. & S. Ambutas, D. & V. Anonis, V. Baniūkaitis, K. Barūnas, V. Dundzila, G. Garbus, P. Gruodis, P. Gunas, K. Jankūnas, A. Janušis, Rev. A. Jurgelaitis, G. Kenter, J. & A. King, S. King, R. Kirstein, V. & S. Klevas, Tėv. R. Krasauskas, LB Hot Springs apyl., J. Leškus, E. Leugoud, J. Liaukus, G. Lukas, A. Masilionis, M. Medlin, B. Nainys, J. Nastajus, J. Naujokaitis, O. Naumanas, L. Raslaivicius, A. Santaras, J. Šepety, V. Šilėnas, B. Simukėnas, F. Simukėnas, J. Steponaitis, W. Steponkus, R. Vabolis, T. Venclova, Rev. dr. T. Žitraitis, Rev. J. Žvirblis.

\$45.00

J. & P. Tamašauskas.

\$40.00

V. & P. Janušonis, A. Jušys, B. Rymantas.

\$35.00

V. Radzevičius.

\$30.00

J. Jonušas, J. Kanapka, M. Užgiris.

\$25.00

A. Antanavičius, T. Ashmanas, A. Bublys, A. Dumbra, A. & A. Eiva, dr. D. Evaškus, P. Glovick, A. Goeldneris, V. Grayson, Z. Grybinas, M. Kachinski, V. Kamantas, I. Kazlauskas, V. Kazlauskas, K. Kebliuskienė, P. Kudukis, F. Laurence, J. Levulis, C. Masaitis, P. Masalaitis, A. Masionis, R. Masiulionis, A. & W. Noreika, M. Noreika, dr. V. Pakalnis, J. Palukaitis, F. Paulikas, O. Pranckevičiūtė, A. Sakas, R. & G. Shatas, P. Skerys, dr. N. Sugintas, P. S. Stanelis, Rev. E. Statkus, A. Totoraitis, A. Uknevičius, J. Vitėnas, A. Zailėkas, D. Žemaitytė, J. Žukas.

\$20.00

J. Bagdanskis, S. Blanford, A. Borish, J. Dikinis, I. Jonaitienė, J. Jonaitis, dr. P. Jonikas, Adm. A. Kaires, A. Kalnoškas, K. Krusinskas, B. Kušlikis, J. & S. Latvys, S. Meilus, A. & A. Mockus, R. Pažemėnas, A. Plioplys, J. Sepėnas, C. Staniulis, J. Treška, Jr., E. Turūta, dr. A. Valiūškis, K. & A. Willeke.

\$15.00

J. Fleming, S. Misevičius, Z. Rawson.

\$10.00

T. & R. Bačiūnas, A. Bavirsha, S. Campbell, A. Dauper, A. Dulkis, A. Gizzarelli, J. Gramas, A. Gražulis, A. Gudėžauskas, A. Ivaška, J. Jakšys, S. Jankauskas, S. Jasutis, J. Jusys, P. Kasperavičiūtė, J. Kregždė, D. Laureckas, V. & A. Mattis, B. Mikatavaga, A. Milauskas, V. Narkus, E. Oster, S. L. Patric, M. Petrikas, A. & B. Poškus, S. Rickus, K. Stepėys, L. Treška, T. Treška, dr. C. Vencus, Sister Vianney, T. & R. Vilis, G. Žadeika, P. Zailėkas, V. Zebertavičius, V. & V. Zelenis, A. Žilinskas, P. Žilinskas.

\$5.00

A. Aidis, M. Alkevičius, A. Dulekey, E. Kalishas, J. O'Neil, S. Strolia.

PASIŽADĖJIMAI

(Skiaustuose po pavarde pažymėta, kiek ligšiol jau įmokėta).

\$3,000.00

V. Akelaitis (1,500.00), dr. A. B. Gleveckas (200.00).

\$2,000.00

Dr. Algis Paulius (800.00).

\$1,500.00

Frank Šilbajoris (350.00).

\$1,000.00

I. Budrys (400.00), dr. J. Daugirdas (500.00), A. & I. Draugelis (250.00), A. Dundzila (400.00), A. Grigaliūnas (250.00), U. Juodvalkis (500.00), V. Kamantas (700.00), V. Kleiza (200.00), L. Morkūnas (400.00), V. & R. Norkus (250.00), L. & R. Raslaivicius (300.00), L. Raslaivicius (200.00), dr. Antanas ir Elena Razmos (100.00), N. & T. Remeikis (500.00), D. & V. Šaltmīras (600.00), dr. I. Skrupakelis (460.00), R. Šlenys (400.00), A. Stankus (300.00), R. Vaitkus (250.00), V. Vėbra (250.00), dr. K. Žymantas (250.00).

\$600.00

Dr. V. Skrupakelis (150.00), V. Velža (300.00).

\$500.00

A. Antanaitis (200.00), I. Baleišienė (200.00), dr. N. Carozza (100.00), A. Giedraitis (125.00), A. Shumway (100.00), R. Sidrys (100.00), A. Skrupakelis (200.00), J. Stašaitis (200.00), V. Tuškenis (100.00).

\$350.00

Justice & Theresa James (60.00).

\$300.00

Dr. A. Grushnys (100.00), P. Lelis (60.00), K. Rimas (50.00).

\$250.00

G. & G. Kaufman (50.00), J. Mažeika (50.00), K. Mileris (50.00), V. Švažas (100.00).

\$200.00

B. Daukantas (110.00), T. Rāta (100.00), W. & R. Tragus (50.00), M. Vanšauskas (100.00).

\$150.00

Antanas Minelga (80.00).

\$100.00

A. Čižauskas (35.00), S. Daržinskis (25.00), M. Girdosky (25.00), E. Jarmol (25.00), dr. V. Klimas (20.00), dr. A. Klimas (20.00), J. Laučka (50.00), B. Markeliūnas (25.00), P. & E. Mikšys (25.00), dr. S. Naujokaitis (25.00), Rev. A. Senkus (50.00), dr. R. Šilėnaitė (25.00), J. Spears (25.00), E. Sundstrom (40.00), I. Waivada (25.00).

\$60.00

J. Wojcicki (15.00).

\$50.00

Frank Cicilikas (12.50).

Visos aukos lituanistinei katedrai nurašomos nuo mokesčių. Čekius išrašyti Lithuanian World Community Foundation, Inc. vardu ir siųsti: Lithuanian World Community Foundation, Inc., 5620 So. Claremont Ave., Chicago IL 60636.

Padėkime įgyvendinti lietuviško mokslo židinio steigimo idėją!

Lėšų telkimo komitetas,

J. Kavaliūnas, pirm.

TRYŠ DIENOS WASHINGTONĖ

Svečiuos Lietuvos pasiuntinybėje

AURELIJA BALASAITIENĖ

Antroji kelionės diena Washingtonė pasižymėjo dideliais karščiais, todėl buvo malonu atvėsti ir pasisvečiuoti Lietuvos Atstovybėje ir praleisti su dr. Stasiu Bačkiu ir ponja Ona Bačkienė keletą įdomių ir malonių valandų. Iš lauko pusės mūsų atstovybės rūmai atrodo imponantiškai, oriai ir senoviškai, papuošti Vytim virš priekinio fasado. Šalimais yra Kubos atstovybė, kurią pastoviai saugo amerikiečių sargybiniai. Mūsų Charge d'affaires (toks yra dr. Bačchio oficialus titulas) automobilis turi diplomatinės specialias plokšteles. Aiškiai mato-

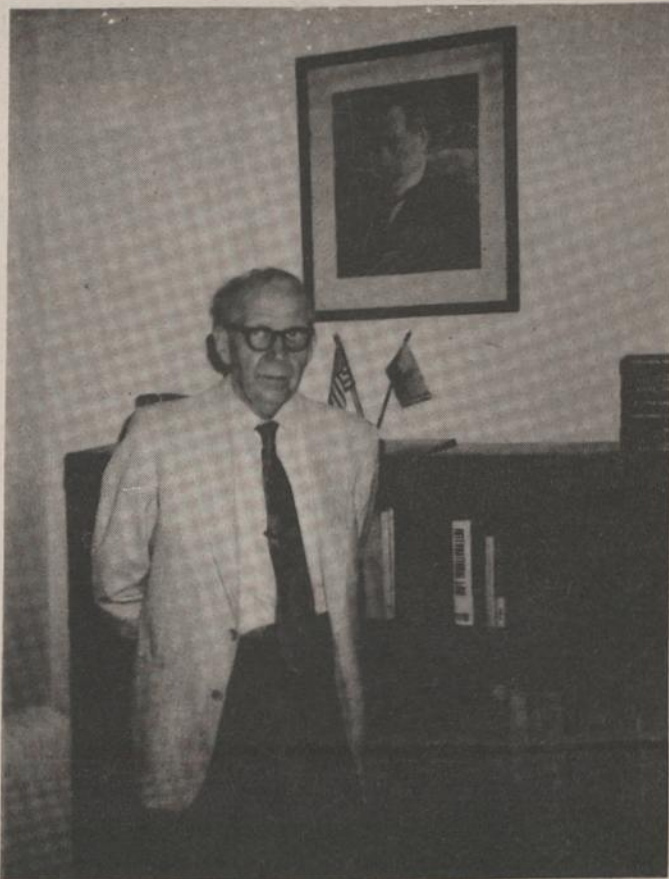
si, kad neseniai padarytas remontas sugrąžino mūsų atstovybei tinkamą orumą ir išvaizdą. Oficialaus kabineto sienas puošia Lietuvos prezidento A. Smetonos portretas, bei kitų žymių lietuvių nuotraukos, jų tarpe ir pirmojo Nepriklausomos Lietuvos ambasadoriaus Amerikai Valdemaro Čarneckio atvaizdas. Knygų lentynose gausybė vertingų mūsų diplomatijos dokumentų. Čia yra Vyriausybės žinių pilnas komplektas, kurių paskutinis 730-as numeris, išleistas 1940 metų liepos 22 dieną, atspausdintas auksinėmis raidėmis, užbaigiant nepriklausomybės epochą. Įdomu buvo vartyti Lietuvos sutartis su svetimomis valstybėmis 1919-1939 metų laikotarpyje. Čia taip pat yra šeši stori tomiai a. a. Juozo Kajecko redaguoti "Current News on Lithuanian Situation". Sekančiame kambary, iš kurio į viršų veda platūs gražiais turėklais apsupti laiptai, ties židiniu didžiulis Vytis, o šalutinėje sienoje kabo bronzinė plakė, kuri buvo specialiai atsiųsta pasiuntinybei prezidento Fordo, minint Amerikos 200 metų nepriklausomybės sukaktį. Joje yra toks įrašas "Iš daugelio — vienas". "To the people of Lithuania from the people of the United States". Sienas puošia dail. Tamošaitienės kilimai, lietuvių menininkų darbų originalai, senos skulptūros ir Paryžiaus parodų lietuviški eksponatai. Ten yra ir labai senas Rūpintojėlis, koplytėlė, audiniai ir lėlių kompleksas bei reto gintaro seni rinkiniai. Didelis valgomasis pritaikytas gausiam svečių būriui, o erdvus, senoviniais prancūziško stiliaus baldais apstatytas salionas su žvilgančiomis parketo grindimis, Geležiniu Vilku ir Vytimi daro puikų įspūdį. Gaunasi jausmas, kad šiose patalpose gyvena istorinių įvykių dvasia.

Iš mielių šeiminių patyriau, kad Vasario 16 dienos proga yra daromi priėmimai, į kuriuos atvyksta įvairių kraštų diplomatai ir iš Valstybės Departamento vieną kartą atsilankė net apie 20 įtakingų asmenų. Čia gerb. p. Bačkis pastebėjo, kad pastaruoju metu jaučiamas didelis Baltųjų Rūmų palankumas, nes prezidentas Reaganas įnešė naują elementą — jis kalba apie Pabaltijį, apie kurį buvę prezidentai kalbėti vengė. Šiais metais du kongreso atstovai pravedė kongrese "Lithuanian Inde-

pendence Day" — tai pirmas kartas istorijoje. "JAV griežtai atsisakė atiduoti fondus, uždaryti konsulatų ir perduoti Nepriklausomos Lietuvos pastatus sovietų pareigūnams", pareiškė p. Bačkis. "Mes pilnai naudojames ekstra-teritorijaline teise, ir jūs, ponja, stovite ant vienintelio Nepriklausomos Lietuvos žemės sklypelio pasaulyje. Mes turime teisę suteikti azylą jo prašantiems. Pasiuntinybė finansiniai nepriklauso nuo Amerikos, išlaikoma Pabaltijo fondo. Mes naudojames visomis diplomatinėmis privilegijomis, esame kviečiami į visus oficialius priėmimus ir, pagal diplomatinę etiketą, randamės charge d'affaires sąrašo vidury, nes vyresniškumą apsprendžia pareigų perėmimo data", pasakojo p. Bačkis.

"Pasiuntinybė yra valstybinė įstaiga, o mes valstybės šiuo tarpu neturime. Tačiau JAV Lietuvių Bendruomenė gali reikalauti patariamo balso statuso Jungtinėse Tautose, nes turi padėti visuose kontinentuose. Konsultatyvų statusą būtų visai nesunku iškovoti. Kodėl tuo klausimu niekas nesirūpina?" — klausiamai pažūrėjo į mane p. Bačkis. Nesitikėdamas atsakymo, jis tęsė toliau: "Mūsų tarnybos tęstinumu yra pasirūpinta, susitvarkyta ir gautas Valstybės Departamento sutikimas, tačiau tokie ateities planai neprivalo būti iškelti į viešumą. Pasiuntinybėje darbo yra labai daug. Net universitetai kreipiasi, ieškodami informacijos. Susikrauna didelės raštų krūvos, kuriems atsakyti turiu rasti daugiau laiko, negu paprastos dienos darbo valandos. Mūsų pasiuntinybė ir konsulatai turi pakankamai darbo, tik neturi santykių su savo kraštu. Figūruojame visuose diplomatinuose sąrašuose ir turime visas tradicines privilegijas, nemokame mokesčių ir esame už vietinės policijos jurisdikcijos ribų", aiškino malonūs šeimininkas.

Apžiūrėjus patalpas, patalpas, pasigerėjus asmeniškais p. Bačkių kelionių suvenyrais bei meno dirbiniais iš Prancūzijos, dalinomis nuomonėmis ir kalbėjome apie konkrečias lietuviškos visuomenės problemas. Čia turėjau progos susipažinti su jų paaugusiais vaikais, atvykusiais su p. Bačkių sūnumi Ričardu ir ponja iš Paryžiaus į Lietuvius Dienas. Jaunimas taip pat lankė stovyklas. Negalėjau atsigerėti jaunųjų



Lietuvos atstovas Washingtonė dr. Stasys Bačkis.
M. Žitkaus nuotr.

Kun. Svarinskas...

(Atkelta iš 6 psl.)

visos kitos išleistos knygos buvo skirtos tik kunigams. Savo kalboje kun. Alf. Svarinskas išsamiai kalbėjo apie moralinį supuvimą, kuris vis giliau įsigali mūsų tautoje: girtavimą, negimusių kūdikių žudymą ir t.t.

Teisėjas 3 kartus bandė nutraukti teisiamojo gynimosi kalbą, bet kun. Alf. Svarinskas paprašė, kad bent prieš mirtį leistų netrukdomas išsikalbėti: "Daugiau nereikės manęs teisti, liksiu skolingas, nesitikiu atsėdėti viso bausmės laiko. Bijote manęs?! Negi aš tuščiomis rankomis (atėmė net rožančių) sunaikinsiu jūsų galingus tankus? Aš nuo sausio 26 d. sėdžiu, o žmonės, matydami mano tiesą, renkasi gatvėje, iš kurios gaudomi ir vežami į miškus, jokio draugo ar pažįstamo salėje nematau", — kalbėjo kun. Alf. Svarinskas. Gynimosi kalba truko 1,5 val. (Kalba atpasakota — Red.).

Kun. Alf. Svarinsko sesuo salėje užsirašė "liudininkų" pavardes, bet jai išėjus iš salės saugumiečiai įsivedė ją į vieną teismo kabinetą ir jos užrašus paėmė.

Teismas kaltinamajam papildomų klausimų nedavė. Nuo paskutinio žodžio kun. Alf. Svarinskas atsisakė, motyvuodamas, kad viską yra pasakęs savo gynimosi kalboje.

Gegužės 6 d. 15 val. buvo pasakytas nuosprendis, kurio išklausti į salę buvo pakviesti kun. S. Tamkevičius ir kun. Jonas Kauneckas. Teismas pranešė, kad kun. Alf. Svarinskas nu teisistas 7 metus griežto režimo lageryje ir 3 metus tremties ir tuo pačiu metu prokuratūrai perdavė kun. Sigitą Tamkevičių.

puikia lietuvių kalba ir tar-sena. Žinant, kad Paryžiuje nėra lituanistinės mokyklos, pasidarė graudu, kad mes čia, turėdami tokias puikias sąlygas, mokyklas ir vadovėlius, retai tesugebame mūsų jauniausiai kartai perduoti savo tėvų kalbą... Tam reikia tikros dvasinės jėgos ir gilaus patriotizmo.

Laikas bėgo ir atėjo atsiveikinimo momentas. Nenoromis nužengiau į šaligatvį — dar vis norėjosi kojomis liesti tą Nepriklausomos Lietuvos valstybės simbolišką žemės gabalėlį...

SUSITIKIMAS SU KUN. DR. TOMU ŽIŪRAIČIU



Dr. kun. T. Žiūraitis
M. Žitkaus nuotr.

Prieš daugiau kaip metus mus pasiekė žinia apie dr. Tomo Žiūraičio susirgimą, jo komplikotas operacijas ir nepaprastai ilgą buvimą ligoninėse. Vienu metu buvo baiminamasi, ar tas populiarus pamokslininkas ir gilios dvasios lietuvis iš savo patalo beprisikels. Turėjusi garbę ir malonumą kun. Žiūraitį asmeniškai pažinti, negalėjau savo buvimo Washingtonė metu nebandyti su juo susisiekti telefonu, nes patyriau, kad jis esąs stebuk-

lingai pasveikęs ir vėl grįžęs į savo pareigas Pentagono kaip karo kapelionas. Suskambėjus telefonui, jo balsas skambėjo energingai ir jaunatviškai, tarsi keletos metų tarp nieko nebūtų atsitikę. Susitarėme susitikti jo vienuolyne.

Sustojus automobiliui ties nurodytu adresu, pastebėjau aukštą, liekną dvasiškį, linksmi besišnekučiuojantį su būriu lankytoju. Nutariau pasiklausti, kur galima rasti kun. Žiūraitį... Jis nusišypsojo. "Ar jūs jau manęs nepažįstate?"... Negalėjau tikėti, kad buvusios ligos nelikę nei ženklo.

Aprodeš gražų vienuolyno pastatą su erdvia valgykla ir išpūdinga koplyčia, trumpai papasakojo savo ligos istoriją. "Mano pagijimas yra stebuklas. Po keturiolikos mėnesių tik išėjau iš ligoninės, o dar gerokai laiko praėjo, kol atgavau jėgas. Grįžau į Pentagoną. Mane pasitiko su ovacijomis, nes dauguma kariškių jau nebesitikėjo manęs matyti".

Kun. Žiūraitis jau ir vėl keliauja po lietuviškas parapijas, pavaduodamas atostogaujančius kunigus, o savo laisvalaikį praleidamas evoliucinės teorijos analize, pagrįsta jo individualia tomistine filosofija. Besivaišinant puikiais pietumis, pokalbis sukosi apie lietuviško gyvenimo problemas, mūsų kultūrinio gyvenimo vertinimą, Lietuvių Dienų išpūdžius ir spaudos reikalus. Kadai buvęs dažnas svečias Clevelande, kun. Žiūraitis siunčia visiems savo pažįstamiems sveikinimus ir linkėjimus.

OPPORTUNITY FOR
RN/DIRECTOR OF NURSES
204 bed skilled NURSING HOME
knowledgeable of State & Federal
regulations supervisory experience. Salary
commensurate with experience &
ability. Liberal personnel policies &
fringe benefits.
APPLY TO:
SAVOY TERRACE
302 W. BURWASH
SAVOY, ILL. 61874 (29-38)

LOS ANGELES LIETUVIAI



Sukaktuvininkas Vl. Bakūnas tarp Lietuvos garbės konsulo inž. V. Čekanausko ir inž. A. Mažeikos (1976 m.).

L. Kanto nuotr.

ŽURNALISTO VLADO BAKŪNO DVIGUBA SUKAKTIS

Mylėdami savo spaudą didžiai vertiname ir gerbiame jos darbuotojus — žurnalistus, nes jų dėka ir pasišventimu galime didžiuotis savąja spauda. Venas tokių yra mums visiems žinomas žurnalistas Vladas Bakūnas kuris šiomis dienomis švenčia 75 metų amžiaus deimantinę sukaktį ir 50 metų laimingo šeimyninio gyvenimo auksinę sukaktį.

Žurnalistas Vladas Bakūnas gimė 1908 m. rugsėjo 3 d. Lukšiuose, Šakių aps. 1926 m. Klaipėdoje pradėjo dirbti Lietuvių šaulių Sa-

jungos XX-tosios rinktinės štabe. 1935 m. perėjo dirbti į Klaipėdos Krašto Gubernatūrą ir dirbo joje iki 1938 m. vokiečiai užėmė Klaipėdos kraštą. Vladas Bakūnas perėjo Užsienio reikalų ministerijos tarnybon ir buvo paskirtas į Lietuvos Generalinį Konsulatą Klaipėdoje sekretoriaus pareigom.

1933 m. gruodžio 25 d. Skuode Vladas Bakūnas vedė Olgą Butkevičiūtę. Išaugino du sūnus. Darius gimė Klaipėdoje ir šiuo metu yra Amerikos karo aviacijos pulkininkas. Kęstutis gimė Vokietijoje. Dalyvavo savanoriu Vietnamo kare marinų eliėse, šiuo metu

yra federalinės valdžios valdininkas.

Rusams okupavus Lietuvą, Bakūnai į okupuotą Lietuvą negrižo. Jiems kaip ir visų trijų Baltijos kraštų pasiuntinybių ir konsulatų personalui buvo laista pasilikti Vokietijoje. Vladas Bakūno šeima iš Klaipėdos 1944 m. pasitraukė į Saalfeldą — Thuringijoje, kur sulaukė karo pabaigos. Čia Vladas Bakūnas suorganizavo lietuvių pabėgėlius ir buvo komiteto pirmininku. Jam teko eiti sunkias ir atsakomingas pareigas — turėjo pasirūpinti lietuvių pabėgėlių išvežimu į Bavariją — Ansbach, nes ta Thuringijos dalis, karo eigoje užimta amerikiečių, vėliau buvo perleista rusams. Ansbache Vladas Bakūnas pradžioje buvo Informacijų biuro svetimšaliams vedėju. 1945 metų pabaigoje buvo perkeltas į UNRRĄ, kiek vėliau IRO valdininku, kur buvo net 7 pabėgėlių stovyklų direktorium, taip pat jam teko dirbti centrinėje IRO apygardos įstaigoje. 1949 metais Olgos Bakūnienės broliui Antanui Batkui ir jo žmonai Stelai, tuo laiku gyvenantiems Los Angeles mieste, padedant ir parūpinant reikiamas garantijas, Bakūnų šeima iš Vokietijos atvyko tiesiog į Los Angeles.

Vladas Bakūnas Lietuvoj, Klaipėdoje aktyviai dalyvavo jūrų skautuose, šauliuose, lietuviškuose choruose, buvo Klaipėdos centrinio choro komiteto pirmininku. Atvykęs Amerikon 1949 m. tuoj pat įsijungė į ALTą, Tėvynės Mylėtojų draugiją, Lietuvių vyrų ir moterų tautišką pašalpinį klubą, kurių buvo valdybose, vėliau dalyvavo Lietuvių žurnalistų L. A. skyriuje, Lietuvių Bendruomenėje — buvęs Apygardos ir Apylinkės valdybose ir Mažosios Lietuvos Bičiulių draugijos L. A. valdyboje.

Lietuviškoje spaudoje Vladas Bakūnas dalyvauja jau nuo pat 1926 m. Rašė Klaipėdos Lietuvos Keleivyje, Vakaruose, taip pat Trimite ir Karyje. Buvo specialus Lietuvos Aido korespondentas Klaipėdoje. 1935 m. pradėjus leisti jūrininkystės žurnalą "Jūrą" buvo jos nuolatinis bendradarbiu, o 1938-39 m. buvo to žurnalo redaktorium. Nuo 1936 m. Klaipėdos radijofone jam teko vesti Lietuvių jūrininkų valandėlę.

Amerikoje Vladas Bakūnas pradžioje bendradarbiavo Drauge, Dirvoje, Vienybėje, o dabar Naujienose, Lietuvių Dienose ir Lietuviai Amerikos Vakaruose. Vladas Bakūnas nuo 1952 m. yra Los Angeles lietuviškos radijo valandėlės aktyvus bendradarbis. Jo radijo valandėlės gerai

paruoštos ir įdomiai pravedamos.

Šiandieną, Vladui ir Olgai Bakūnams švenčiant gražias ir reikšmingas auksinę ir deimantinę sukaktį, sveikiname ir linkime geros sveikatos bei laimės jų bendrame gyvenime.

Antanas Mažeika

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES to work in sunny Florida experienced CRITICAL CARE RN's and INTENSIVE CARE SUPERVISOR for 97-bed hospital in central Florida located midway between Daytona Beach & Orlando. Full & part time openings for 3 to 11 & 11 to 7 shifts. Pleasant working environment & competitive wage & benefits program. Call 904-734-2323 collect, Cathy Simms, Director of Personnel, FISH MEMORIAL HOSPITAL DeLAND, Fla. 32720. (25-34)

Rugsėjo 6-tą dieną sueina trys metai nuo mūsų brangaus vyro ir tėvelio

DR. JURGIO BALČIŪNO mirties.

Šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos Chicagoj tėvų jėzuitų koplyčioj rugsėjo 4-tą, sekmadienį, 11:15. Clevelando šv. Jurgio parapijos bažnyčioj rugsėjo 4-tą, 10:30.

Nuoširdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus šiose Mišiose dalyvauti ir už a. a. dr. Jurgio sielą pasimelsti.

Nuliūdę — Žmona ir vaikai

A. A.

VIKTORUI VILKUTAIČIUI

Vokietijoje mirus, jo žmoną ELENĄ, sūnų RIMĄ, seseris ALDONĄ AMBRAZIENĘ, LEOKADIJĄ CIVINSKIENĘ, BIRUTĘ GEDVILIENĘ ir DANUTĘ MIKOLIŪNIENĘ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiu

Ignas Muliolis

A. + A.

KAZIMIERUI ŠEPORAIČIUI,

Lietuvoje mirus, dukterį ps. SALOMEJĄ KNISTAUTIENĘ su šeima, nuoširdžiai užjaučiame

Clevelando Skautininkų Draugovė

Brangiai motinai

A. A.

EMILIJAI BALIENEI

Lietuvoje mirus, dukrai JOANAI RAČYLIENEI, jos vyrui JONUI ir sūnui RAIMUNDUI su šeima reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Leokadija ir Mečys Baliai ir šeima

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką



NORMANA BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Mums rašo

ŽIURĖKIME, KĄ SPAUSDINAME

"Dirva" kartais spausdina vienos savo bendradarbės rašinius, pamokslaujančius visada tą patį ir taip pat, tik žodžių jaukinį kiek itoniskai perstatančiais. Paimkime pavyzdžių paskutinį vedamąjį: "Eikime Aušros keliu..." ("Dirva" Nr. 31 1983 m. rugpjūčio 11 d.). Rašinio du trečdaliai yra kitų (Gabrielės Petkevičaitės, Vinco Kudirkos, Jono Jablonskio, Jono Maiorono, Jono Basanavičiaus) teiginiai: citatos, parafrazės, pasisavinimai.

Čia tenka kalbėti tik apie vieną rašinio trečdalį — jos tikrąją "kūrybą", perdėm sklidiną beprasmybių. Pats pirmasis sakinytis stinga reikiamo tikslumo ir iškreivoja istorinę tiesą. "Aušra" neteisingai vadinama "1-ju lietuvių tautos laikraščiu". Argi F. Kuršaičio "Keleivis", A. Einoro "Naujasis Keleivis", Maskvos lietuvių studentų "Aušra" ir kiti prieš Basanavičiaus "Aušrą" įsteigtieji lietuvių laikraščiai nėra lietuvių tautos laikraščiai? Gal būtų kur kas tiksliau Basanavičiaus "Aušrą" vadinti pirmuoju Didžiąjai Lietuvai skirtu laikraščiu, jei tas pirmumas būtinai reikia pabrėžti.

Antruoju sakiniu "Dirvos" bendradarbė teigia: "Tai mėnraštis suteikęs viso lietuvių judėjimo pradžią". (Citatos nei kalba, nei skyryba netaisoma. Br. N.). Bet trečiajame sakinyje toji tautinio judėjimo pradžia jau atkeliama priešaušrin: "... prasidėjo lietuvių tautinio atgimimo gaidynė, paruošta atskirų asmenų kelerių metų priešaušrio darbais (mano pabraukta, Br. N.), tartum dirvos parengimu lietuvių tautai viešai prabilti"... Tai kuriam dabar jos teiginiui tikėti — pirmajam ar antrajam?

Toliau dar gražiau! Ji teigia, kad "1883 m. balandžio mėn. prūsų Ragainėje pasirodęs A. Baranausko suredaguotas žurnalo pavydalo laikraštis AUŠRA..." (Citatos gramatikos klaidos netaisomos. Br. N.). Tai netiesa! A. Baranauskas "Aušros" ne tik kad neredagavo, bet ir iš viso atokiai nuo jos laikėsi. Jis net viešai protestavo, kai jo eilėraštis be leidimo joje buvo atspausdintas.

Tokio lygio rašiniai neturėtų rasti vietos Dirvoje.

Bronius Nemickas

BIOGRAFIJOS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJAI

Prieš metus esam išsiuntinėję klausimų lapus tiems asmenims, kurių adresus turėjome, prašydami bio-

Kitokios Lietuvos ilgesys

Rudnikų girios partizanai

Bronys Raila



Sovietinės Lietuvos agitpropas ir kai kurie literatai (V. Sirijos Gira ir kiti) primygtinai pučia miglas apie plačiai išvystytą raudonųjų partizanų pagrindį per praejusį karą mūsų krašte, ypač Lietuvos pietryčiuose.

Su tuo siejamas Lietuvos žydų dalyvavimas komunistų partizanų tarpe, kurių vienam daliniui vadovavo Genrikas Zimanas, išprovokavęs Pirčiupio tragediją.

Naujausioje Bronio Railos knygoje "KITOKIOS LIETUVOS ILGESYS" šiuo klausimu pateikiamas pikanetiškas pasakojimas apie raudonuosius partizanus Rudnikų girioje, kaip juos aprašė autentiškas tos grupės dalyvis — Vilniaus žydas Isaakas Kowalskis.

Anąkart girdėjom, kaip Vytautas Sirijos Gira savo romane "Kai neliepsnojo tik vanduo" vaizdingai kėlė tarybinių partizanų veiklą karo metu pietryčių Lietuvos miškuose. Suprantama, tai daugiausia rašytojo socrealisto fantazijos ir norai, kad taip būtų buvę. O kaip buvo iš tikrųjų?

Vyresnieji partiečiai Vilniuje gal dar atsimins Isaako Kowalskio pavardę. Karui baigiantis, raudonarmiečiam užėmus Lietuvą, jis buvo paskirtas pirmuoju Vilniaus poligrafijos tresto direktoriumi. Bet sovietų tvarka jam nepatiko, ir po kelių mėnesių, kaip karštas sionistas, jis išbėgo į vakarų Europą ir vertėsi, tarp kitko, žurnalizmu, daug rašydamas apie įžynių žydų vaidmenį kare prieš nacinę Vokietiją. Stambiausias jo veikalas yra 1969 metais New Yorke išleista "Jungtinė žydų partizanų organizacijos istorija", angliškai pavadinta "A Secret Press in Nazi Europe" (Slaptoji spauda nacinėje Europoje).

Isaakas Kowalskis buvo lenkų laikais žinomo Vilniaus žydų spaustuovės savininko sūnus. Naciam užėmus Vilnių, su Vilniaus žyda is ir jis pateko į getą. Būdamas sumanus ir energingas, jis su kitais draugais įsiprašė dirbti "Kailio" fabrike. Iš ten, fabriko direktoriam lietuviui primerkus akį (taip man pasakojo vienas iš direktorių, dabar Bostone gyvenantis inž. Bronius Galinis, kuris apie tai yra surašęs išsamesnį liudijimą), Kowalskiui pavyko suorganizuoti dar kelių šimtų ar ir daugiau žydų darbininkų išbėgimą į miškus.

Tuomet jie prisijungė prie Rudnikų miškuose jau veikusios, mūsų pažįstamo Genriko Zimano vadovaujamos sovietinių partizanų ir parašiutininkų grupės.

Kowalskis išsamiau ir, man rodos, žymiai vaizdingiau už Girą aprašo tų partizanų organizaciją, jų gyvenimą, planuotus ir vykdytus sabotazo veiksmus, propagandinių lapelių paruošą ir platinimą, be abejo, viską labai išpūsdamas ir perdėdamas. Ir kai galiausiai ima tvirtinti, kad jo partizanai ir patį Vilnių nuo nacių maždaug išlaisvino, tai pradeda griauti pasitikėjimą ir jo kitom besaikėm pagyrom.

Tačiau, kaip liudininkas, jis yra autentiškas ir įdomus. Žydam tada nebuvo kitos išeities, kaip tik šlietis prie komunistų ir raudonarmiečių. Jis neme-luoja ir neslepia, kad vadinamoji "lietuviška brigada"

(ar divizija?) susidėjusi beveik iš vieno žydo. Na, Rusijoje buvo ir šiek tiek lietuvių kareivių, bet šiaip jau "lietuviška" spalvą labiausiai davė keli Rusijon per karą išbėgę mūsų žinomi sovietiniai poetai ir menininkai.

Tokia pat buvusi ir latvių brigada, net iš dalies ir lenkų Kosciuškos vardo grupė (p. 20). Taigi ir Rudnikų girioje Genrikas Zimanas (Jurgio slapyvardžiu) tada vadovavo vien žydų būriui, kuris vertėsi sabotažu, užpuldinėjo vokiečių karius ir, beje, buvo atsakingas už tai, kad atsikeršydami naciai išžudė Pirčiupio gyventojus. Tie nekaltai žuvę mūsų žmonės netiesiogiai yra Zimano karžygystės aukos...

Kowalskis beveik naiviai aprašinėja, kaip jie Rudnikų girioje desperatiškai laukę, ar neatsiras partizanų bazėje nors vienas tikras lietuvis, ir kaip visi nudžiugę, kad pagaliau atbėgo iš kaimo buvęs tarybinis milcininkas dvidešimtaštuonmetis Juozas (jis rašo "Jozas"). O netrukus atsirado dar du jo broliai, Vincas ir Antonas, irgi "tikri lietuviai", kaimo riaušėse nušovę policininką, todėl ir prisijungę prie partizanų. Bet vienas iš jų Kowalskiui atrodė visgi įtartinas, aiškiai antisemitas; anot jo, turbūt dar neseniai sutekęs rankas žydų krauju (p. 326)...

Tai tokia maždaug buvo ta jungtinė žydų ir neva "lietuvių" partizanų organizacija Lietuvos pietryčių miškuose, kurią autorius savo veikale dokumentuoja plačiais aprašymais ir gausiom nuotraukom.

Pats Kowalskis atrodo daugiau lenkiškos kultūros, lenkiškas pavardes ar šiaip lenkų frazes rašantis taisyklingai, bet lietuvių kalbos neišmokęs ir nesimokęs, aplamai šaltas Lietuvai, visiškai ignoruojantis jos tautinius ir valstybinius siekimus. Net nesirūpinęs teisingiau pateikti ar su mokančių pagalba pakoreguoti daugelį lietuviškų vardu ir pavardžių, kurių kone kiekviena knygoje rašoma su bjauriom klaidom. Tai rodo respekto stoką jo gimtajam kraštui.

Bet palyginus su kai kuriais kitais Lietuvos ar Lenkijos žydų pikto tono kaltinimais dėl jų tautiečių tragedijos Lietuvoje, Kowalskio veikalas parašytas gana saikingai. Minimie keliolika žinomų ar ir mažiau girdėtų lietuvių, kurie padėjo žydam, slėpė juos, gelbėjo.

Autorius taip pat vengia už žydų tragišką likimą nacių okupacijos metais verstį atsakomybę visai lietuvių tautai. Jis elgiasi taip, kaip ir lietuviai, kurie žydų komunistų išpuolius ir nedraugišką laikyseną lietuvių tautos atžvilgiu per pirmąjį bolševikmetį neišplečia, nes ir neturėtų tų kalčių išplėsti visai Lietuvos žydų bendruomenei.

Tai saikinga ir teisinga. Išties šiandien mus visus daugiau turėtų ne skirti, o artinti bendra žmogaus teisių ir mūsų daug iškentėjusių tautų laisvės idealų gynyba.

1980. IX. 29

grafinių duomenų LE papildymų tomui. Ne visiems, kam būtų reikėję galėjome klausimų lapus pasiųsti, kadangi neturėjome adresų, o taip pat stokojame talkos išplėsti susirašinėjimą bei pasiteiravimą; tad kreipiamės per spaudą, prašydami:

1. Atsiliepti į pasiųstus klausimų lapus, kas to dar nepadarė.
2. Visų tų, kurių biografijos buvo LE atspausdintos, atsiųsti papildymų su reikšmingais faktais, įvykiais po to kai biografija buvo atspausdinta. Forma galėtų būti tokia, kaip XXXVI tome Stasio Dirmano, Juliaus Gaidelio, Prano Skardžiaus. Nekartoti, kas LE jau buvo duota.

3. Kas norėtų papildyti naujais duomenimis prisiųstus klausimų lapus, galėtų tai padaryti dabar.

4. Siųskite mums adresus tų išeivijos lietuvių, kuriuos manote esant vertus dėti enciklopedijoje. Atkreiptinas dėmesys į jaunesnius įvairių profesijų visuomenės veikėjus.

5. Nurodykite pastebėtas LE 36-se tomuose klaidas, išskyrus tas kurios jau buvo atitaisytos.

Kaip visada, redaktoriai pasilieka teisę spręsti, kas iš pasiūlytųjų asmenų dėtinas enciklopedijon.

Laiko terminas raštams gauti: š. m. rugsėjo 30 d. Adresas: Lietuvių Enciklo-

pedija, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127.

LE Redaktoriai

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS SKILLED SCREW MACHINE OPERATORS

We currently have openings for experienced operators who can set up and operate Acme Grigley and Greenlee automatic multi spindle screw machine without help. Qualified applicants must furnish their own tools. We offer top wages and an excellent benefits program. For interviews, apply at the personnel department.

Att.: CONRAD RUYBAL
GATES RUBBER CO.
999 SANDY HOLLOW ROAD,
ROCKFORD, ILL. 61125
815-398-9922
Also Contact: ROBERT KELLY
GATES RUBBER CO.
PONTIAC DIVISION
313-373-2601

Equal Opportunity Employer M/F (31-33)

OPPORTUNITY FOR REGISTER NURSES

A small S. W. Michigan 72 bed acute care hospital is currently seeking qualified R.N.'s with a desire to work in a small friendly hospital. Full and part time positions are available in various departments. Experience desired but not an absolute must. A good wage and fringe benefit package including employee discounts is available. Qualified candidates should submit resumes to:

THREE RIVERS AREA HOSPITAL
214 SPRING STREET
THREE RIVERS, MICH. 49093,
Attn: ROOSEVELT CLARK
PERSONNEL DIRECTOR
E.O.E. M/F/H

WANTED - Designer with minimum 5 years experience in electro-mechanical devices. Electromagnet experience preferred. Ability to do electrical and mechanical engineering required. Good drawing, writing and communications skills necessary. Successful applicant will be relocated to the I.M.I., Boyne City, Michigan plant. Send resume to Industrial Magnetics, P.O. Box 406, Boyne City, Michigan 49712.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

Rugpjūčio 14-21 d. Dainavoje vyko mokytojų ir jaunimo studijų savaitė. Vadovybę sudarė: Jonas Kavaliūnas — LB švietimo tarybos pirmininkas, Juozas Masilionis — studijų savaitės vadovas, kun. Petras Daugintis, S. J. — stovyklos kapelionas, Bronius Krokys — ūkio vadovas, Stasys Slizys — dainavimo mokytojas ir meninės dalies vadovas, Jadvyga Matulaitienė — tautinių šokių mokytoja, Kazė Vaičieliūnė — sveikatos priežiūra, Leonardas Eimantas — laikraščio redaktorius, Bronius Keturakis — komendantas, Raminta Pemkutė — vakarinių programų vadovė, Rūta Juškienė — vaikų darželio vedėja, Nida Pemkutė — akordeonistė,

Aleksandras Pakalniškis — sekretorius ir Ona Norvilienė — šeimininkė.

Dalyvavo 9 vaikai, 22 jaunuoliai ir 53 suaugusieji.

Rugpjūčio 20 d. 7:30 val. vakare įvyko atsisveikinimo vakaras su menine programa ir vaišėmis. Atidarė ir žodį tarė Juozas Masilionis.

Detroito vokalinis moterų kvartetas vadovaujamas St. Slizio padainavo keletą dainų. Kvartetą sudarė: B. Janušienė, C. Pliūrienė, N. Slizienė ir A. Tamulionienė. Toliau programą tęsė mokytojų studijų choras, vadovaujamas St. Slizio padainavo, ir J. Matulaitienei vadovaujami taut. šokių šokėjai.

Užbaigiamąjį žodį tarė Jonas Kavaliūnas. Po programos vyko šokiai ir visi atsilankusieji buvo vaišiniai.



Liepos mėn. 31 d. Balso 76 skyr. įvykusio Česio ir Onos Šadeikų sodyboje į linksną pobūvį atsilankė ir iš Brazilijos, Detroito besisvečiuojantis Henrikas ir Janina Valavičiai. Iš kairės: dr. Liuda Allsen-Laurinavičiūtė, Genovaitė Nefas-Stevens, Stasė Zapareckienė, Janina Valavičienė, Henrikas Valavičius ir Henrikas Stevens-Svetikas.

Studijų savaitėje išleistas 33 lapų laikraštėlis "Aušros Spindžiai", patrauklus ir turįs gerų rašinių. Tai redaktoriaus L. Eimanto ir jo talkininkų kruopštaus darbo vaisius.

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS IŠVYKA

Rugpjūčio 21 d. įvykusi St. Butkaus šaulių kuopos rengta S. ir A. Vasiulių sodyboje išvyka praėjo dideliu pasisekimu. Jai buvo gerai prisirengta.

Pietūs buvo duodami 1 val. Nežinau kas ten buvo vyriausia šeimininkė. Prie stalo stovėjo 5 ir visus svečius pietumis greitai aprūpino, tai St. Kaunelienė, O. Pusdešrienė, B. Bulotienė, E. Garliauskienė ir O. Šadaikienė. Bare dirbo St. Bartkus ir Albinas Andriušaitis. Laimėjimų šulinys tikrai buvo labai turtingas! Išdalintos laimėjusiems net 62 dovanos. Dovanų dalinimą pravedė: M. Baukys, A. Tamulionienė ir Genė Asminienė. Visi atvykusieji buvo patenkinti šia gražia vieta.

WANTED JOURNEYMEN PLASTIC INJECTION MOLD MAKERS

to work and live in a snail congenial Community. Precision mold shop serving the electronics industry has openings which require a minimum 8 years current experience in custom mold shop environment. Excellent benefits, profit sharing. Send resume or call: MASTERCRAFT MOLD, INC. 5621 NORTH 53RD AVE. GLENDALE, AZ. 85301 (602) 931-9105

(31-34)



• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel: (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

GREAT JOB OPPORTUNITY

For Foreign Language Speaking People

Earn \$40,000 to \$50,000/yr. (Full)
\$15,000 to \$25,000 /yr. (Part)

If you have good personal contacts and a fine reputation among your community here is your perfect chance to join and grow with one of the Multi Million Dollar Corporations with a substantial 52 year business history which is the leader in the field of city building and community development. We are now expanding our broker network in the:

State of Michigan

We give full training and fringe benefits. Real Estate license welcome but not required. Classes starting this week. Those who are confident and ambitious should call today for a confidential interview.

EAST SIDE

29400 VAN DYKE
WARREN, MICH.

ASK FOR MR. FRICK

313-573-8200

WEST SIDE

16400 W. 12 MILE SUITS 201
SOUTHFIELD, MICH.

ASK FOR MRS. MAJATAN

313-552-9200

**General
Development**
CORPORATION OF FLORIDA

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

KASOS VALANDOS:

Marquette Parke:

2422 W. Marquette Rd.
Chicago, Ill. 60629
Telef. 737-2110

CICERO:

1445 So. 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Telef. 656-2201

Burr Ridge (prie Lemonto):

475 Frontage Road
Burr Ridge, Ill. 60521
Telef. 887-0757

Treč. 12:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

Ketv. 3:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

Ketv. 1:00—6:00

MOKA:

Aukščiausias palūkanas taupomųjų sąskaitų — 8%, Bankai ir Savings & Loans moka 5% iki 5½%.

SKOLINA:

Tik savo nariams, žymiai geresnėmis sąlygomis negu bankai ir kitos finansinės institucijos.

**KIEKVIENA SĄSKAITA
APDRAUSTA IKI \$100,000.

Mielam kaimynui

A. A.

STASIUI SLABOKUI

netikėtai iškeliavus amžinybėn, širdingai užjaučiame žmoną MICHALINĄ DUNDURAITĘ-SLABOKIENĘ, jo brolių JUOŽĄ, švogerį JONĄ DUNDURĄ su šeima ir kitus giminei bei artimuosius

Anela ir Antanas Stepanauskai
Albina ir Vytautas Tomkai

A. A.

STASIUI SLABOKUI

mirus, jo žmonai mielai LINAI, jos broliui JONUI su šeima ir jų artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Elena ir Antanas Rukšėnai
Nijolė ir Algis Rukšėnai

Dariaus ir Girėno minėjimas Caracase

Venezuelos Lietuvių Jaunimo laikraštėlis, kuris jau ketvirtį metų pasirodo su didesnėmis ar mažesnėmis pertraukomis, paskutiniame numeryje iškilmingai pranešė, kad pirmąjį rugpjūčio sekmadienį įvyks Dariaus ir Girėno minėjimas, į kurį jaunimas kviečia visus lietuvius. Minėjamą paruošė inž. Antanas Šulcas. Minėjimas įvyks Caracase, po lietuviškų pamaldų.

Šis išpūdingai skambantis kvietimas susilaukė mažai publikos, dalinai todėl, kad daugelis šeimų jau buvo išvažinę vasaros atostogų. Gaila, nes programa, kurią paruošė inž. Šulcas buvo verta dėmesio. Ne vien todėl, kad jos metu jaunimas publiką supažindino su gerai paruoštomis Dariaus ir Girėno biografijomis ir su jų žygio smulkiu atpasakojimu, ne todėl, kad Elenos Baronaitės pieštas lakūnų atvaizdas buvo didelis ir tinkamas, ne todėl, kad jaunieji parodė gerą lietuvių kalbos apvaldymą, o todėl, kad grupė Venezueloje gimusių jaunuolių juto, jog ir anie, prieš penkiasdešimt metų skridę du Amerikos lietuviai, ir jie, dabar gyvenantieji Pietų Amerikos lietuviai, vienaip ar kitaip yra savo pečių pareigą Lietuvos atžvilgiu. Įvyko tam tikra padėties patvirtinimo identifikacija, kuri sudarė svarbiausią šio mažo minėjimo bruožą.

Minėjimui pasibaigus, vadovas Šulcas tuojau išgirdo

balsų, kad programą reikėtų atkartoti rudenį, kai dauguma atostogautojų bus grįžę, ar net nuvežti į apylinkes, kur jaunimo darbas bus tinkamai įvertintas. Pastebėjau, kad šie siūlymai buvo malonūs ir programos vedėjui ir jaunimui, kuris programą atliko.

* * *

Ta proga gal vertėtų porą žodžių pridėti apie jaunimo laikraštėlį. Jį įkūrė 1980 metų pradžioje Venezuelos Jaunimo Sąjunga. Rašančių "žurnalistų" atsirado net keli, tačiau pagrindinis laikraštėlio "spiritus movens" buvo Venezuelos LJ Sąjungos tuometinė sekretorė Birutė Ignatavičiūtė. Šiai ištekęs prieš metus Chicagoje laikraštėlis lyg ir nustojo pagrindinio impulso, atrodė, kad jo leidimas visai nutruks.

Sąjungos pirmininkas Aras Mažeika, netrukus vėl laikraštėlio reikalą išjudino. Buvo paskirti redaktoriai: Sandra Mažeikienė, jauna Brazilijos lietuvaitė nesenai ištekęs Venezuela ir atvykusi į Venezuelą gyventi, ir Vasario 16-tos gimnazijos buvęs mokinys Luis Rosales-Statkus. Po ilgos pertraukos laikraštėlis atgijo ir nauji redaktoriai jau jo išleido berods trejus numerius. Atrodo, kad laikraštėlio gyvenimas vėl yra užtikrintas ilgesniam laikui.

Paskutiniame rugpjūčio mėnesio numeryje pirmą kartą buvo bandyta at-



Programą atlikę jaunuoliai su vadovu inž. A. Šulcu (kairėje).

spausdinti nuotraukas: kun. Svarinsko ir kun. Tamkevičiaus aiškiai išėjusias nuotraukas lydi atitinkamas aprašymas apie jų suėmimus.

Laikraštėlis išeina dvigubu tekstu: lietuviškai ir ispaniškai, su tikslu daugiau pritraukti jaunimo, net ir tuos jaunuolius, kuriems lengviau yra skaityti ispaniškai.

Vyresnieji laikraštėlio leidimą uoliai remia. Sekmadieniais prie laikraštėlio pastatyta lėkštelė užsipildo aukomis, kurių negaili tokiam reikalui vyresnioji karta. Tačiau jaunimas laikraštėlį dalina ir išsiuntinėja veltui, pasitikėdamas aukomis, kurios išlaidas ne tik padengia, bet neretai viršija.

Kiekviename numeryje populiariausias yra juokų skyrius, gal todėl, kad studentai kažkaip visada ar tik ne iš universiteto sugaudo naujausius anekdotus. Prieš paskutiniame numeryje jaunimas pasakojo, kaip Brežnevas numiręs ieškojo kelio į dangų ir abejojo tarp (kapitalistinio) pragaro ir (sovietinio) rojaus. Paskutinio numerio "juokas" yra sekantis:

Andropovas per paskutinį aukščiausiojo Sovieto posėdį aiškina, ką jis atliko: "Ekonominėje srityje užpirkome milijonus tonų kviečių iš JAV-bių. Politinėje ir karinėje srityje tvirtiname savo valdžią Afganistane, Nicaragvoje,

Aukštame Volta, puolame Čadą, laikome Etiopiją, užvaldysime San Salvadorą." Visi Andropovą sveikina, bet jis galvą krato: "Turime vieną galvosūkį. Kai visą pasaulį užvaldysime, iš ko pirsime kviečius?"

(r)

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiamo stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

NAMŲ REMONTAVIMO AR DEKORAVIMO
REIKALAIŠ GERĄ IR SAŽININGĄ
PATARNAVIMĄ GAUSITE KREIPDAMIESI Į

ANICETĄ STRIMAITĮ

DAŽAU NAMUS, LIPINU POPIERIUS. ATLIEKU
STALIAUS DARBUS. SUVEDU VANDENS VAMZDŽIUS. IDEDU ĮVAIRIAS PLYTELES IR ATLIEKU
EILĘ KITŲ DARBŲ.

Prašome skambinti telef.: 442-2487

VYT. ALANTAS

Draugo Visakio karjera

(7) (R) Lietuvių Bendruomenės premijuota novelė

— Mano sužadėtinė ne tokia moteris, kurią būtų galima tampti už virvutės, — nebe pasididžiavimo pabrėžtinai pasakė Visakis.

— Kalbi kaip naujokas, nors jau tiek metų dirbi saugume, — niekinančiai žvilgtelėjo ji į Dolgošėjėvo bendradarbį. — Ar tu nežinai, kokių jie turi priemonių priversti žmogų daryti taip, kaip jie nori?

Jis tai žinojo ir tylėjo. Pagalvojusi Olga tęsė toliau: — Būtų gerai, kad važiuotum atostogų su savo sužadėtinė.

— Negaliu, premjera...

— Arba atidėk savo atostogas ir ateik į premjerą.

— Mano atostogos surištos su tarnybinais reikalais. Jei atidėsiu, užsitrauksiu Dolgošėjėvo nemalonę. O tu žinai, ką tai reiškia?

— Žinau: atsisveikinimą su tarnyba, o gal net ir atostogas už grotų, — blankiai šyptelėjo Olga ir luktelėjus pridūrė: — Aš pasiūstėsiu smulkiau sužinoti apie mūsų viršininko planus ir tada pamatysim kas darytina. Iki premjeros tavo sužadėtinė greičiausiai nieko blogo neatsitiks. Gal ir geriau, kad tu išvažiuosi: jam bus mažiau įtarimų. Palik man savo atostogų adresą dėl viso ko.

— Mes seniai dirbame vienoje įstaigoje, bet neteko tavęs pažinti iš arčiau, — Visakis draugiškai pažiūrėjo į ją. — Nemaniau, kad turėtum užuojautos jausmų...

— Palikim sentimentus nuošalyje, — ji pertraukė jį sausai. — Tavo sužadėtinė, sakau, man patinka kaip moteris ir artistė, bet rūpinuos jos likimu ne dėl kažkokių jūsų buržuizinių moralų, o dėl to, kad per ją galiu prarasti savo vaiko tėvą, o gal ir visą savo ateitį, supranti? Padėdama jai ir tau, aš padėdau sau pačiai, štai ir viskas. O dabar mane palik: šiandakt dar turiu daug ką padaryti. Labanakt!

— Labanakt! — jis pabučiavo ją į žandą. Išleidusi Visakį, Olga tuojau paskambino Dolgošėjėvui, prašydama tučtuojau pas ją atvykti, nes esąs labai svarbus reikalas.

— Kaip patiko naujasis mylimasis? — jis mėgino juokauti, bet ji į jokią pokalbį nesileido ir sausai pasakius: — Atvyk, papasakosiu, — padėjo ragelį.

Ji grįžo į miegamąjį, pasiėmė nuo naktinio staliuko padidintą Dolgošėjėvo nuotrauką ir, atsisėdus ant lovos, žiūrėdama į ją murmėjo:

— Tu, Piotr Ivanovič, mėgsti stumdyti šachmatų figūras lentoje, bet manęs tu nepastumdysi ir vienu spriktu ant grindų nenu-

spirsi. Mūsų meilė sena ir ją apvainikuos mūsų vaikas. Tu vadini mane ugniakalniu, tad saugokis, kad nenusivilinčiau tau sparnelių, balandėli, — Olga šypsojosi gražindamasi prieš veidrodį. Paskum ji nusileido apačion ir paruošė vakarienę, pastatydama pagerintos degtinės grafiną stalo viduryje.

5.

Kai Visakis grįžo, Vyga jau gulėjo nusirengus ir skaitė knygą.

— Kur taip ilgai užtrukai? — pažiūrėjo ji įtariai.

— Žinai kur, sakiau, — jis greit nusirenginėjo nežiūrėdamas į ją.

— Ko norėjo iš tavęs tas Dolgošėjėvas.

— Pasakė pamokslą kaip būti kryptingam komunistu.

— Daugiau nieko?

— Pamokslas buvo ilgas. Aš laikiau save geru komunistu bet, Dolgošėjėvas mano, kad man dar daug ko trūksta. Matai, jie ten galvoja kitokiom kategorijom. Jei nori padaryti gerą karjerą, reikia vis žengti pirmyn ir ideologijoje. Taip sako viršininkas, ir aš su juo sutinku: reikia tapti pilnutiniu komunistu. Tokie sprendimai nėra taip paprasti, kaip mums atrodo. Jei nori patekti į jų elitą, reikia komunistinę ideologiją įsisavinti iki pat viršūnių, sakyčiau, ideologiškai kūlvirščia apsiversti, kad atsistotum pilnas komunistas. Tuomet tu jau būsi priimtas į jų elitą ir tau atsiveria visos durys, ypač į jų krautuves, kur tu galėsi pirkti ko tik norėsi. Dolgošėjėvas itin tą galimybę pabrėžė, nes, žinai gi, kiekvienas nori geriau gyventi... (Bus daugiau)

VAIZDAI IŠ DIRVAI PAREMTI GEGUŽINĖS



Dirvai paremti gegužinėje Pocių sodyboje Beverly Shores, Ind. Bužionis ir Sigždinis linksmina svečius...



Dail. J. Daugvilos kūrinių loterijoje laimėjęs Jonas Pečiulis ir bilietę pardavusi Irena Rimkūnienė.



T. Mečkauskas malšina A. Lietuvninko troškulį.



Nuoširdus Dirvos rėmėjas Normanas Buršteinas, Chicagoje turįs kailių prekybą, gegužinėje kalbasi su A. Lietuvninku. Visos nuotr. V. A. Račkausko.

DAR APIE GEN. S. RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Kaip žinome, tarytum praradęs visus santūrumo varžtus, Petras Lelis i 'Dirvą' parašė piktą straipsnį prieš gen. Stasi Raštikį ir prieš jo parašytus prisiminimus.

Vieno, teisybės vardan, dėtų pasakyti štai ką. Skaitytojai neturėtų ant gen. S. Raštikio nei pykti, nei išmėtinėti jam, priešingai -- turėtų jam būti dėkingi už tokios gausios istorinės medžiagos iš Nepriklausomybės laikotarpio paskelbimą.

Nors šių plačių, sodrių ir įdomių atsiminimų autorius įvedamajam žodyje teigia, jog nesą nei literatas, nei rašytojas, nei žurnalistas ir neturįs šiai sričiai nei gabumų nei patyrimo, todėl prašosi atleisti už įvykius nesklaidumus, tačiau reikėtų pasakyti, jog tai būta tik kuklios pastabos. Knyga, kurios tuomet turėjome dar tik pirmąjį tomą, buvo gana didoka, plačios italpos, net 704 psl. Vienok skaitytojas, pasakyčiau, nė kiek nepavargo ją skaitydamas, greičiau pailsėjo. Autoriaus rašymo stilius - gana kuklus, paprastas, be kažkokių ypatingų puošnumų, bet skaitytojui gana lengvas, patrauklus, viliojantis. Pradėjęs knygą skaityti, negali nuo skaitymo atsitraukti.

Rašant ar kalbant apie pirmąjį atsiminimų tomą, reikia pripažinti, kad jame esama didesnio autobiografinio atspalvio žinių. Vienok -- kitaip ir negalėjo būti. Juk autorius visą Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį buvo veiklus ir aktyvus ano meto gyvenamosios prišakinės scenos dalyvis, todėl, savaime aišku, ir negalima berašant apseiti savęs nepamirėjus.

Autoriaus knyga 'Kovose dėl Lietuvos' ir paskui sekusios dar trys knygos, kaip besakytume, kaskart darėsi daugiau kontraversiniais leidiniais, o tuo pačiu jie daugiau ir populiarėjo. Apie knygas daugiau atsiliepimų - buvo gana palankūs. Teko skaityti 'Europos Lietuvoje' agr. Lūžos (jau miręs) pastabas. Skačiau apžvalgas, recenzijas, kritikas taip pat ir kituose laikraščiuose bei žurnaluose. Apie gen. S. Raštikio atsiminimų knygas buvo ir yra domimasi ne tik S. Amerikoje, bet ir Europoje. Teko skaityti ir priešingų raši-

niu, bet jie, anaipol, gerų knygų negali nuvertinti, bet atvirkščiai - gal tik daugiau išpopuliarina.

Tiesa, beveik visose knygose yra itin žymi ir paties knygų autoriaus ano meto veikla, atseit 'rašymas apie save'. Tačiau dėl šios 'blogybės' ir pats autorius yra pasisakęs, jog tose knygose esąs jo liudymas to, ką pats daręs, ką galvodavęs, ką buvo manęs padaryti, ką pats yra matęs bei pergyvenęs.

Vienas žmogus man yra pasakęs, jog gen. S. Raštikis parašęs šias knygas 'savo skubios karjeros pateisinimui'. Keista tai motyvacija, į kurią, kaip tokią, teko ir pažiūrėti. Juk karjeros sudarymas bent kokioje srity - nėra jokia nuodėmė - priduriant, žinoma - jeigu žmogus tos karjeros vertas, jai priaugęs. Gi S. Raštikis, neabejotinai, savo ano meto darbui - taigi ir karjerai - buvo visiškai priaugęs, visapusiškai pasirošęs ir savo būdo savybėmis jai visiškai tinkamas. Jo būta tikrai pavyzdingo kario. Jo darbštumas, pasišventimas savo pareigoms ir tos srities išsilavinimas buvo pasigerėtinis. Tik žvilgtelėkime į jo pasirošimą kario ir karininko pareigoms. Jis baigęs karo mokyklą Rusijoje, išlaikęs, tiesiog, kraujo egzaminus ne tik karo mokykloje prie egzaminų komisijos, bet ir fronto laukuose. Buves sunkiai sužeistas, pakliuvęs žiauriųjų bolševikų nelaisvėn, daug kentėjęs, vargęs, badavęs, buves visapusiškai kankinamas, niekinamas. Tai kiekiausias gyvenimo mokyklos egzaminai!

Grižęs iš belaisvės Lietuvos ir išgirdęs savo Tėvynės šauksmą -- vėl stojo į kariuomenės

eiles ir išėjo Lietuvai laisvės atkovoti. Po Nepriklausomybės, šalia savo tarnybinių pareigų, nesibijodams begaliniai kieto darbo, S. Raštikis baigė universitetą, išgydamas aukštojo mokslo baigimo diplomą ir veterinarijos gydytojo teises. Po to, dar mokslas Vokietijos karinėje akademijoje, ilgas ir garbingas stažas savosios tėvynės karių eilėse. Kietas ir įtemptas darbas visur, begaliniai daug straipsnių karinėje ir bendrojoje spaudoje, o kartu ir lavyba savo profesinėje karininko srity. Tad nestebėtina, kad žmogus, tiek daug dirbes ir siekęs, pasiekė generolo laipsnį, o taip lygiai - užėmė augščiausias vietas mūsų kariuomenėje. Bet to, tas karys yra visos eilės kalbų žinovas, kas priduoja žmogui ypatingą pridedamąją vertę: nuvykęs su vizitu į Vokietiją - jis gali su to krašto vadovaujama asmenimis kalbėti be vertėjo vokiškai; nuvykęs į Lenkiją - gali kalbėti lenkiškai; nuvykęs į Maskvą - kalbasi rusiškai ir t.t.

Taigi, šiuose savo ispūdžiuose kiek ilgiau stabtelėjau ties kalbamų prisiminimų autorium, norėdamas paryškinti klausimą, ar buvo vertas tų prisiminimų autorius stovėti ilgą laikotarpį mūsų kariuomenės priešakyje? Mano manymu -- visiškai vertas! Dėl knygų turinio ir atskirų poskyrių čia nekalbėsiu, nes tai labai ištėtų šio rašinio turinį. Viena tik norėčiau pasakyti, jog gen. S. Raštikio prisiminimų knygos, kurių dabar yra jau 4 tomai, yra vertos skaitytojo reikšmingo dėmesio.

Pranys Alšėnas
Toronto, Ont.

A. A.

STASIUI SLABOKUI

mirus, jo žmoną LINĄ ir artimuosius nuo-

širdžiai užjaučiame

Jonas ir Stefa
Garlos



Neolitanų išvykos rugpiūčio 14 d. Beverly Shores, Ind. dalyviai dr. Arvydo Arbo sodyboje kepa dešreles...

V. A. Račkausko nuotr.

DR. JUSTINUI KUNCAIČIUI

mirus, žmonai JADVYGAI su šeima reiškia-
me nuoširdžią užuojautą

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

Mielajam Kolegai

A. A.

VET. DR. JUSTUI KUNCAIČIUI

netikėtai mirus, jo žmonai JADVYGAI ir
dukroms giliausią užuojautą reiškia ir kar-
tu liūdi

Clevelando Veterinarijos
Gydytojai:

Vladas Bložė
Vytautas Maurutis
ir
Stasys Jankauskas

Mielam draugui

A. A.

DR. JUSTUI KUNCAIČIUI

staiga mirus, jo mylimai žmonai JADVYGAI,
dukterims EGLEI, NERINGAI ir sūnui
HEKTORIUI su šeimomis reiškiamo giliau-
siai užuojautą ir kartu liūdime

Irena ir Antanas
Jasevičiai-Jasiai

A. A.

DR. JUSTUI KUNCAIČIUI

mirus, gilaus liūdesio valandoje, jo žmoną
JADVYGĄ, dukras NERINGĄ ir EGLĘ, sū-
nų HEKTORĄ, pusseserę BRONĘ TARU-
TIENĘ ir kitus gimines nuoširdžiai užjau-
čiame

Jūratė ir Paulius Mitalai
J. K. Karaliai

DR. JUSTUI KUNCAIČIUI

mirus, jo žmoną mielą JADVYGĄ, dukteris
NERINGĄ, EGLĘ ir sūnų HEKTORĄ su
jų šeimomis, drauge liūdėdami, nuoširdžiai
užjaučiame

Hanė ir Kostas Žolynai
Rita ir Jurgis Bagdonai

A.A. DR. JUSTINĄ KUNCAITĮ ATSIŠVEIKINANT

Kai mūsų protėvių žemę
nusiautė karo audros, tūks-
tančiai tautiečių iškeliavo į
svetimas šalis, laisvės ir
saugios pastogės ieškoda-
mi. Justinas Kuncaitis, ne-
šinas veterinarijos mokslų
daktaro diplomu, kurį įsigi-
jo Berno Universitete 1937
metais, laisvės troškimu ir
lietuvišku užsispyrimu ras-
ti sau pasaulyje vietą, kad
išlikti tikru, naudingu žmo-
gumi, tapo didžiosios iše-
vių vikstinės nariu. Jis ne-
pasidavė jokiai tremties
naštos problemai, tęsdamas
tą darbą, kuriam jis buvo
pasiruošęs. Bakteriologija
buvo jo gyvenimo pagrindi-
nis interesas, todėl jis per-
simetė į tyrinėjimų sritį.
Su šeima keliaudamas iš
vieno krašto į kitą, jis vi-
sur rado darbą savo srity-
je, kaskart jame rasdamas
naujų galimybių savo gabu-
mams išnaudoti ir intelek-
tualiniam smalsumui pa-
tenkinti. Pokario metais ir
anksčiau, turėdamas prisi-
derinti prie svetimų kraštų
skirtingų sąlygų, jis mokė-
si naujų kalbų ir tęsė savo
darbą toliau, nes, įsigijęs
daktarą, jis dar prieš pat
karo pradžią Paryžiuje stu-
dijavo bakteriologiją Pas-
teuro Institute. Pokario
metais jis buvo Berno Bak-
teriologijos Instituto vedė-
ju, Vokietijoje dirbo prie
antibiotikų gamybos, o 1948
metais su šeima persikėlė
į Argentiną. Lotynų Ame-
rikoje įsikūrimo sąlygos
pareikalavo daug pastangų
bei įtampos, tačiau ir ten
per trumpą laiką dr. Kun-
caitis tampa sveikatos mi-
nisterijos bakteriologijos
skyriaus vedėju, vėliau Cor-
dobos universiteto tuberku-
liozių katedros vedėju-pro-
fesoriumi. Būdamas Argen-
tinoje, jis stebėjo to naujo
krašto augmeniją ir darė
įvairiausių tyrimus su dar
neištirtais grybeliais, per-
simesdamas į mikologijos
mokslų sritį. Čia jis padaro
išradimą — vienas nuodin-
gas grybelis sukelia žmo-
nėse tuos pačius sympto-
mus, kaip tuberkuliozė. Tuo
būdu ir daugumai argenti-
niečių buvo palengvintas
gydymas, pajėgiant atskir-
ti tikrą tuberkuliozę nuo
apsinuodijimo tuo grybe-
liu. Savaimė suprantama,
kad Argentina tą jo darbą
aukštai įvertino.

1959 metais su šeima dr.
Kuncaitis atsikėlė į Clevel-
landą, kur gavo tarnybą
kaip bakteriologijos sky-
riaus viršininkas Sunny
Acres sanatorijoje, joje iš-
tarnaudamas iki paskutinės
savo gyvenimo dienos. Gi-
męs 1910 metais. Dr. Justi-
nas būtų galėjęs reikšti pre-
tenzijas į pensiją, tačiau
apie tą jis net kalbėti ne-
norėjo. Graudu buvo patirti
iš jo šeimos narių, kad dar
dieną prieš mirtį jis savo
bendradarbiams davė nuro-



A. A. dr. J. Kuncaitis

dymus naujiems tyrimams.
Jis buvo pastoviai kviečia-
mas kaip svečias-profeso-
rius į Argentiną, į moksli-
ninkų konferencijas, kurio-
se jis darė pranešimus apie
savo naujausių tyrimų iš-
davas.

Paliko jis mus staiga,
neatsisveikinęs, laukdamas
svečių, amžiams užmerkęs
akis š. m. rugpiūčio 27 die-
nos ankstyvą rytą. Paliko
liūdinčią žmoną Jadvygą,
dukteris Neringą ir Eglę
bei sūnų Hektorą su šeimo-
mis. Į atsisveikinimą ir lai-
dotuves atvyko didelis bū-
rys bičiulių ir bendradarbių,
todėl ir visos apeigos buvo
pravestos dviem kalbom.
Palaidotas Visų Sielų kapi-

nėse po gedulingų pamaldų
Šv. Jurgio bažnyčioje, ku-
rios administratorium kun.
Juozas Bacevičius pasakė
nepaprastai puikų atsisvei-
kinimo pamokslą, o Nora
Braziulienė, palydima var-
gonais Jūros Blynaitės, su-
giedojo Schuberto Ave Ma-
ria, "Kai širdį tau skaus-
mas", ir "Neapleisk Lietu-
vos". Kapinėse laidotuvių
ceremonijos buvo užbaigtos
Tautos himnu. Karstą puo-
šę plati juosta iš Lietuvos.

Nebuvo dr. Kuncaitis vi-
suomenės veikėjas, savo
mokslininko prigimtimi iš-
ėjęs už savo visuomenės in-
teresų ribų, tačiau visur,
palikdamas pėdsakus kūry-
bingo, naudingo ir intelek-
tualaus lietuvių. Po savo
paskutinio lankymosi Lietu-
voje, dr. Justinas grįžo su
atnaujinta meile savo tėvų
žemei ir svajojo apie pa-
kartotiną grįžimą ten, kur
yra jo gyvybės šaknys. De-
ja...

Ant tavo karsto vys
nuskintos gėlės
Ir vieniša pušis su vėjeliu
raudos.
Tariu sudie. Gal Lietuvos
prabočių vėlės
Tave ir čia po svetimu
dangum globos.

Aurelija Balašaitienė

CLEVELANDO
PARENGIMAI

• RUGSĖJO 4 D., sekma-
dienį, lietuvių golfo turnyro
balius Quail Hollow Golfo
Klube, Painsville, Ohio, 6 v. v.
kokteiliai, 7 v. v. vakarienė.

• RUGSĖJO 4 D. gegužinė
prie ežero. Rengia L. K. V. S.
Ramonė Clevelando skyrius.

• RUGSĖJO 11 D. 4 v. p. p.
Lietuvių Namų salėje įvyks
Bronio Railos naujosios kny-
gos — šimtas prakalbų į Lie-
tuvą "Kitokios Lietuvos ilge-
sys" sutiktuvs, dalyvaujant
autoriumi.

• RUGSĖJO 11 D., Šilinės
šventė, šv. Jurgio bažnyčioje
iškilmingos šv. mišios, procesi-
ja į Marijos grobą ir Tautos
šventės paminėjimas.

• RUGSĖJO 17 D., 6:30 val.
vak. Šv. Jurgio parapijos me-

tinis balius-koncertas parapi-
jos salėje.

• RUGSĖJO 18 D. Video
filmų festivalis. Filmuotojas:
Vladas Dautas. Rengia: Dievo
Motinos parapija.

• RUGSĖJO 18 D. Žalgirio
šaulių kuopos rudens balius.

• RUGSĖJO 24 D. "Vasara
palydint" Neringos tunto ba-
lius.

• RUGSĖJO 24 D. Ateiti-
ninkų gegužinė.

• RUGSĖJO 25 D., 4 val. —
Vacio Kavaliūno knygos "Da-
lia" pristatymas Dievo Motinos
parapijos salėje.

• SPALIO 1 D. Pabaltie-
čių draugiškumo vakaras. Ren-
gia Clevelando ALTos skyrius
drauge su latviais ir estais.

• SPALIO 8-9 D., šv. Jurgio
parapijos Eucharistinės pamal-
dos (40 val. atšaldai).

• SPALIO 8 D. Kar. Juo-
zapavičiaus šaulių kuopos spor-
to užbaigtuvės.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

• "Lietuvos Aidų" radijo programos rudeninis pobūvis-gegužinė įvyks rugsėjo 11 d. šaulių salėje. Pradžia 12 val. p. p.

Programoj dalyvaus dainininkė Eglė Rūkštelytė, jaunimo orkestras, bus dovanų paskirstymas ir skanūs valgiai.

Visi "Aidų" klausytojai ir Dirvos skaitytojai kviečiami atsilankyti.

ŽAIBO LENGVATLEČIAI RUNGTYNIAVO

Rugpjūčio 6 d. Cleveland Heights High School stadione įvyko platesnės apimties lengvosios atletikos varžybos, vadinamos Cleveland Classic.

Šiose varžybose dalyvavo ir 6 LSK žaibo prieauglio

klasių lengvatletai, pasiekdami neblogų pasekmių.

Berniukų 13-14 m. grupėje, Jonas Natkevičius laimėjo antras vietas 200 m. (25.6 sek.) ir 400 m. (56.6 sek.) bėgimuose bei 3-čią vietą 100 m. bėgime (12.3 sek.). Visos šios jo pasekmės yra nauji Š. A. Lietuvių rekordai.

Toje pačioje grupėje Robertas Shaftner nustūmė rutulį (4 kg.) 38'-6" (1 vieta), prabėgo 100 m. per 12.4 sek. (4 v.) ir 200 m. per 26.3 sek. (3 v.).

Berniukų žemiau 10 m. amžiaus grupėje Tomas Motiejūnas laimėjo 1-mą vietą šuolyje į tolį (11'-6"), 100 m. prabėgo per 15.4 sek. (4 v.) ir 200 m. per 32.9 sek. (6 v.).

Jo brolis Jonas Motiejū-



Š. m. gegužės 29 — birželio 2 d. įvykusiame Floridoje General Federation of Women's Clubs 92-tame suvažiavime dalyvavo ir lietuvės, atstovavusios Lietuvių Moterų Klubų federaciją. Nuotraukoje grupė atstovių. Iš kairės: G. Žilionienė, D. Alksninienė, S. Ramanauskienė, ukrainietė, Mrs. M. Noth, M. Noreikienė, ukrainietė, J. Kurnian (estė) V. Šileikienė, M. Bušs (latvė).

"Amber Holidays"

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ iš BOSTONO ir NEW YORKO

Dar yra vietų šiose grupėse:

Spalio 5 — \$1229.00 Gruodžio 26 — \$1175.00
(su Ryga) (su Ryga)

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

1984 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos — pirmoji grupė išvyksta balandžio 18 d. REGISTRACIJAS PRIIMAME DABAR.

Registracijos, informacijos reikalų
SKAMBINKITE

1-800-722-1300 (TOLL FREE)

Massachusetts ir Kanadoje 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127



Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkome dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES.

nas prabėgo 100 m. per 14.8 sek. (2 v.), 200 m. — 32.0 sek. (3 v.) ir į tolį nušoko 11'-2" (3 v.).

Mergaičių žemiau 10 m. grupėje, Dana Natkevičiūtė buvo antra 100 m. bėgime (15.8 sek.), 3-čia 400 m. bėgime (1:22.9 min.) ir 4-ta — 200 m. bėgime (34.4 sek.).

Berniukų 11-12 m. grupėje, Juozas Natkevičius prabėgo 200 m. per 31.5 sek. (5 v.) ir 100 m. per 15.3 sek. (b)

HOUSE FOR SALE

Near Our Lady, off East 185 St. Bungalow, 3 bedrooms, 2 baths, 2 val garage, sun porch. Aluminum sided. Call: 481-9300.

George Knaus Realtor

(33-35)

HELP WANTED

Housekeeper, 5 afternoons, Cleveland Hts.; own transportation, references.

Call: 321-4849 after 5:30 p. m. (32-33)

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor

savininkas

EAST SHORE REALTY

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio

Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Turime namų Cuyahoga, Lake ir Geauga apskrityse, ypač apie naują parapiją. Taip pat ir naujoji lietuvių kolonijoje, SUNNY HILLS, Floridoje, 955 mylios nuo Clevelando.

Norintieji pirkti ar parduoti prašom kreiptis į mano įstaigą.

A. + A.

STASIUI SLABOKUI

amžinybėn išėjus, jo žmoną LINĄ DUNDURAITĘ-SLABOKIENĘ ir visus gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Julija Bartkuvienė
Nora Braziulienė
Jadvyga Budrienė
Eugenija Mažonienė
Liongina Nagevičienė

Brangiam vyrui

A. A.

STASIUI SLABOKUI

netikėtai mirus, mielai Lietuvos Dukterų narei MIKALINAI SLABOKIENEI reiškia nuoširdžią užuojautą ir maldose dalinasi atsisiskyrimo skausmu

Juno Beach Lietuvos Dukterų
Skyriaus Valdyba ir narės



AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

GRANDINĖLĖS ANSAMBLIO DARBO PRADŽIOS TVARKARAŠTIS

Koncertinė grupė renka- si trečiadienį, rugsėjo 7 d., 7 val. vakaro Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Jaunųjų šokėjų grupė ir jų tėvai kviečiami į pradinę repeticiją-susirinkimą penktadienį, rugsėjo 16 d., 7 val. vakaro, Dievo Motinos parapijos mažojo salėn (virš auditorijos).

Į šias repeticijas gali atvykti buvusieji, arba būsimieji šokėjai, norintieji su Grandinėle dalyvauti tautinių šokių šventėje 1984 metų vasarą.

Liudas Sagys

• Video filmų festivalis pirmą kartą Clevelande įvyks sekmadienį, rugsėjo 18 d. Dievo Motinos parapijos svetainėje. Pradžią: 2 val. popiet. Filmuotojas Vladas Dautas.

Filme bus rodomos šių renginių ištraukos: Atstaito Laisvės paminklo šventinimas, pamaldos, simfoninis koncertas; Lietuvos laisvės vigilija; Ramovėnų vyrų choro koncertai; New Yorko kvarteto "Harmonija" koncertas; sol. A. Stempuzienės ir kankl. M. Bankaitės koncertas; Simfoninio koncerto su Clevelando Filharmonijos orkestru ištrauka: Aaron Copland

Naujausios BRONIO RAILOS knygos

— ŠIMTAS PRAKALBŲ Į LIETUVĄ —

KITOKIOS LIETUVOS ILGESYS

SUTIKTUVĖS ĮVYKS

š. m. rugsėjo 11 d., sekmadienį, 4 val. p. p.

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMUOSE,
VIRŠUTINĖJE SALĖJE.

Pagrindiniai kalbėtojai bus JUOZAS STEMPUŽIS ir rašytojas VACYS KAVALIŪNAS.

Į sutiktuves iš Los Angeles atvyksta ir pats autorius BRONYS RAILA, kuris irgi tars žodį.

Po trumpų kalbų bus galima pasivaikinti.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į sutiktuves.

veikalas "Linkolno portretas" — skaitytojas: poetas Stasys Santvaras; Nelės ir Arvydo Paltinių koncertas; Kronika: East 185 gatvės festivalių lietuvių paradai; Grandinėlės trisdešimtojo jubiliejaus koncertas.

• Kongr. Edward F. Feighan ragina visus, kurie turėjo kokių nesklandumų su sovietiniu paštu, dingo ar nebuvo pristatyti laišakai ar siuntiniai, rašyti jam: Edward F. Feighan, M. C., 1223 Longworth House Office Bldg., Washington, D. C. 20515. Šios informacijos reikalingos Kongreso investigacijos komisijai nustatyti sovietų nesilaikymo tarptautinio pašto susitarimo.

APPARTMENT FOR RENT

Lake Shore and East 185 Street. Adults only, no pets. Call: 398-9579. (35-38)

• Registracija į Cleveland Institute of Music suaugusiems ir vaikams jau pradėta. Dėl smulkesnių informacijų skambinti 791-5165.

• Sen. John Glenn praneša, kad norintieji tarnauti JAV užsienio tarnyboje, turi paduoti prašymus iki spalio 21 d. Egzaminai bus gruodžio 3 d. Prašytojas turi būti JAV pilietis ir nejaunesnis 20 metų amž. egzaminavimo dieną. Rašyti Recruitment

Division, Department of State, Box 9317, Rosslyn Station, Arlington, Virginia 22209.

• Clevelando kultūriniuose darželiuose (Airių darželyje) rugsėjo 11 d. 2 val. p. p. įvyks "One World Day".

• Slavic village Harvest festivalis įvyks Fleet Ave., tarp E. 57 ir E. 65 gatvių (išėjimas 158 B iš I-77) rugsėjo 11 d. Tai bus šeštas

iš eilės festivalis, sutraukiantis apie 30,000 publikos. Gros penki populiarius polkų orkestrai ir didelis pasirinkimas slaviškų valgių.

RAMOVĖNŲ GEGUŽINĖ

Sekmadienį, rugsėjo mėn. 4 d., 1 val. p. p. Erie ežero pakrantėje, tarp Landseer ir Canterbury gatvių, LK VS Ramovė Clevelando skyriaus valdyba, žurnalui Karys paremti rengia gegužinę. Bus skanus maistas, baras, loterija.

Skyriaus valdyba visus maloniai kviečia atsilankyti.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.



Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.



Lorain-Carnegie tiltas, kuris ilgą laiką buvo remontuojamas, š. m. rugsėjo 1 d. iškilmingai bus atidarytas. Paradas prasidės 5 v. v. ir kaspinas bus perkirtas 5:30 v. v. vakariniame gale. 9:30 v. v. iškilmės bus užbaigtos fajverku.

DIRVA

• Ateinančią savaitę, dėl Darbo Dienos šventės, Dirva neišeis.

ATITAIŠYMAS

Pasikalbėjime su Br. Rai-
la (Dirva Nr. 32, 10 psl.)
pirmoje skiltyje, trečioje
p a s t r a i p o j e a t s p a u s d i n t a
Juozas Kirnius. Turėjo bū-
ti Juozas Girnius. Br. Rai-
los ir Juozo Girniaus dėl
šios korektūros klaidos at-
siprašome.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenume-
ratą ir kitomis progomis
Dirvai paremti aukojo:

J. Žygas, Chicago15.00
Br. Aušrotas, Juno Beach 3.00
Dr. J. Kašuba,
Germantown 3.00
G. Valiukėnas, Chicago .. 8.00
H. Idzelis, Cleveland 3.00
P. Banionis, Cleveland .. 3.00

M. Balutavičius,
Venezuela16.00
J. Petronis, Los Angeles 23.00
A. Dovydaitis,
St. Petersburg 3.00
V. Židžiūnas, Centerville 8.00
S. Reliuga, Detroit 5.00
A. Marchertas,
Downers Grove13.00
E. Lembergienė, Agoura 13.00
J. Diamantis, Princeton 3.00
A. Verbyla, Cleveland .. 3.00
T. Tallat-Kelpša,
Cream Ridge15.00

Visiems aukotojams nuo-
širdžiai dėkojame.

• Antanas Marchertas,
gyv. Downers Grove, Ill., at-
naujindamas Dirvos prenu-
meratą, pridėjo auką 13 d.
Ačiū .

• M. Balutavičius, gyv.
Venezueloje, atnaujindamas
prenumeratą per Dirvos at-
stovą Chicagoje V. A. Rač-
kauską, pridėjo auką 16 dol.
Ačiū .

A. A.

STASIUI SLABOKUI

staiga mirus Floridoje, mūsų mylimą skaus-
mo prislėgtą jo žmoną LINUTĘ SLABOKIE-
NĘ, MILDORĄ-JONĄ DUNDURĄ su šei-
ma ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame
ir kartu liūdime

Valė ir Kazys
B a r m a i

Dalia, Mintautas,
Angelė ir Raimundas
S o d e i k a i

Los Angeles, Cal.

A. + A.

STASIUI SLABOKUI

mirus, giliam liūdesy likusią žmoną v. s.
LINĄ SLABOKIENĘ ir visus artimuosius
giliai užjaučiame

Clevelando Skautininkių
Draugovė

A. A.

STASIUI SLABOKUI

mirus, jo žmoną LINĄ, gimines ir draugus
liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir
kartu liūdime

Stasys, Kazimiera,
Šarūnas, Giedrius ir Dana
L a z d i n i a i

VISIEMS ARTIMA LITUANISTINĖ MOKYKLA —
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS "ŽIDINIO"

NEAKIVAIZDINĖ LITUANISTINĖ MOKYKLA

KORESPONDENCINIŲ BŪDU DĖSTOMA PILNA
1-12 SKYRIŲ PROGRAMA.

Mokiniamis darbai siuntinėjami kas savaitę. Naudojamos įvairios vaizdi-
nės ir garsinės mokymo priemonės. Išduodami visų skyrių pažymėjimai ir
mokyklos baigimo atestatai. Mokestis už mokslą tik \$25.00 metams.

Kreiptis į mokyklos direktorę Vidą Bučmienę, 17702 Crestland Road,
Cleveland, Ohio 44119. Telef. (216) 481-0653.



K. Donelaičio aukšt. mokyklos Chicagoje auklėtinei R. Ma-
tonytei įteikiamas mokyklos baigimo atestatas. Iš kairės vicedir.
D. Bindokienė, insp. R. Kučienė, dir. J. Širka, pereinę mokslo
metų Tėvų komiteto pirm. R. Marchertienė ir išd. B. Pabe-
dinskienė. 1983-84 mokslo metų pradžia yra rugsėjo 10 d.
J. Tamulaičio nuotr.

KR. DONELAIČIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS PRADEDA SIDABRINIUS 1983-84 MOKSLO METUS

Kristijono Donelaičio pra-
dinė ir aukštesnioji litua-
nistinės mokyklos sidabri-
nius 1983-84 m. m. pradeda
š. m. rugsėjo 10 d. Francis
M. McKay valstybines mo-
kyklos patalpose 6901 So.
Fairfield Ave., Chicago, Il-
linois 9 val. iki 10 val. ryto
mokinių registracija. Tuo
pačiu laiku bus registruoja-
mi ir nauji mokiniai. Regu-
liarios pamokos abiejose
mokyklose prasidės 10 val.
ryto iki 1 val. po pietų.

Pradinė mokykloje veiks:
vaikų darželis, parengiamas

sis skyrius, I-mas, II-tras,
III-čias, IV-tas, V-tas ir
VI-tas skyrius. Į darželį pri-
imami vaikai keturių metų.
Į parengiamą skyrių priima-
mi vaikai penkių metų.

Šiais mokslo metais mo-
kykloje veiks specialus sky-
rius silpnai arba visai lie-
tuviškai nekalbantiems vai-
kams.

Aukštesnioje mokykloje
veiks: V-ji, VI-ji, VII-ji ir
VIII-ji klasės. Į V-tą aukš-
tesniosios klasę priimami
mokiniai išėję Lietuvių
Bendruomenės nusta y t a
pradinės mokyklos progra-
mą ir pristatę baigimo pa-
žymėjimą arba išlaikę įsto-
jamuosius egzaminus. Eg-
zaminai bus rugsėjo 10 d.
Francis M. McKay mokyk-

loje 10 val. ryto. Mokiniamis
kurie yra baigę Kr. Done-
laičio pradinę mokyklą įsto-
jamųjų egzaminų į V-tą
klasę laukti nereikės.

Registracijos metu bus
registruojami vaikai Pir-
majai Komunijai paruošti.
Visi mokiniai gavusieji pa-
taisas po registracijos rug-
sėjo 10 d. 10 val. ryto turės
laikyti pataisų egzaminus.
Mokinių darbai bus tikrina-
mi tą pačią dieną pamokų
metų.

Registracijos metu bus
galima įsigyti reikiamus
vadovėlius. Tėvų Komiteto
nutarimu visi tėvai prašo-
mi registracijos dieną įmo-
kėti bent pusę mokslapini-
gių nuo kiekvieno vaiko.
Dėl informacijų mokyklų
reikalais skambinti telef.
776-2036 arba 778-0358.

Direktorius
Julius Širka

• J. Petronis, gyv. Los
Angeles, Ca., atnaujinda-
mas prenumeratą ir pridė-
jęs auką 23 dol. rašo: "Lin-
kiu Dirvai ir toliau gražiai
klestėti. Ji yra mielai lau-
kiama mūsų namuose".

• Elena Lembergienė,
gyv. Agura, Ca., atnaujin-
dama Dirvos prenumeratą,
pridėjo auką 13 dol. Ačiū.

• Tadas Tallat-Kelpša,
gyv. Cream Ridge, N. J.,
atnaujindamas prenumera-
tą pridėjo auką 15 dol. Ačiū.



Pennsylvanijos lietuvių dienų dalis rengėjų ir svečių. Iš kairės: kun. Algimantas Bart-
kus, Joseph Yezulinas gavęs iškilaus lietuvių plaketę, programą atlikęs aktorius Vitalis Žu-
kauskas, pranešėja Daiva Kezienė, Bernice Mikatavage gavusi iškilių lietuvių plaketę ir
Anna Klizas Wargo — pirmininkė.
Th. Wigoda nuotr.